

Univerzita Pardubice
Dopravní fakulta Jana Pernera

Povinné ručení v ČR
Pavla Šťastná

Bakalářská práce
2009

Univerzita Pardubice
Dopravní fakulta Jana Pernera
Katedra dopravního managementu, marketingu a logistiky
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavla ŠŤASTNÁ**
Studijní program: **B3709 Dopravní technologie a spoje**
Studijní obor: **Dopravní management, marketing a logistika**

Název tématu: **Povinné ručení v ČR**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Úvod

1. Povinné ručení v ČR
2. Charakteristika základních pojmů v oblasti povinného ručení
3. Komparace vybraných pojišťoven

Závěr

Rozsah grafických prací: **dle doporučení vedoucího**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:
dle pokynů vedoucího práce

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Rudolf Kampf, Ph.D.**
Katedra dopravního managementu, marketingu
a logistiky

Datum zadání bakalářské práce: **28. listopadu 2008**

Termín odevzdání bakalářské práce: **1. června 2009**

prof. Ing. Bohumil Culek, CSc.
děkan

L.S.

prof. Ing. Vlastimil Melichar, CSc.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 28. listopadu 2008

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 1. 6. 2009

Pavla Šťastná

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala doc. Ing. Rudolfu Kampfovi Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této bakalářské práce.

ANOTACE

Bakalářská práce na téma Povinné ručení v ČR si klade za cíl porovnat nabídky tohoto druhu pojištění u vybraných pojišťoven. První část práce je věnována zařazení povinného pojištění do pojišťovnictví, jeho vývoji a zákonné úpravě v České republice. Ve druhé části jsou stručně charakterizovány základní pojmy související s povinným ručením. Třetí část je věnována porovnávání vybraných pojišťoven.

KLÍČOVÁ SLOVA

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, povinné ručení, pojištění, limity pojistného plnění.

TITLE

Damage liability in the Czech Republic

ANNOTATION

The bachelor theses written on the theme Damage liability in the Crech Republic wants to compare the offers of this type of insurance in selected insurance companies. First part of the theses is aimed at subsumption of mandatory insurace into the insurance system, its development and regularization in the Czech Republic. In the second part there are shortly characterized the basic definitions connected with the damage liability. The third part is focused on comparing selected insurance companies.

KEYWORDS

Motor third party liability insurance, damage liability, premium, insurance benfit limits.

Obsah

Úvod	- 9 -
1 Povinné ručení v ČR.....	- 10 -
1.1 Počátky pojištění odpovědnosti za škodu z provozu vozidla	- 12 -
1.2 Povinné ručení po roce 2000	- 14 -
2 Charakteristika základních pojmů v oblasti povinného ručení.....	- 15 -
2.1 Pojistná smlouva.....	- 15 -
2.2 Rozsah pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	- 16 -
2.3 Limity pojistného plnění.....	- 18 -
2.4 Bonus a malus (systém BMS)	- 18 -
2.5 Zelená karta	- 19 -
2.6 Škodní zástupce	- 20 -
2.6.1 Škodní zástupce pojistitele v jiném členském státě.....	- 20 -
2.6.2 Škodní zástupce pojistitele z jiného členského státu pro Českou republiku.....	- 20 -
2.6.3 Škodní zástupce pojišťovny pro Českou republiku.....	- 21 -
2.7 Formulář „Záznam o dopravní nehodě“	- 21 -
2.8 Česká kancelář pojistitelů	- 23 -
2.9 Garanční fond	- 25 -
2.10 Hraniční pojištění	- 28 -
2.11 Územní platnost pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.....	- 29 -
3 Komparace vybraných pojišťoven.....	- 31 -
3.1 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	- 32 -
3.2 Generali Pojišťovna a.s.....	- 34 -
3.3 Allianz pojišťovna, a.s.....	- 38 -
3.4 Česká pojišťovna a.s.....	- 41 -
3.5 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	- 43 -
3.6 Vícekriteriální hodnocení variant	- 45 -
3.6.1 Volba kritérií	- 46 -
3.6.2 Metoda odhadu vah kritérií – Saatyho metoda.....	- 47 -
3.6.3 Metoda váženého součtu	- 48 -
Závěr	- 53 -
Použitá literatura.....	- 54 -

Seznam tabulek.....	- 56 -
Seznam obrázků.....	- 57 -
Seznam zkratek.....	- 58 -
Seznam příloh	- 59 -

Úvod

Život každého člověka je doprovázen velkým množstvím rizik. Způsobená rizika mohou vznikat při náhodné události, díky které může vzniknout škoda na majetku i na zdraví. Při stále se rozvíjejícím technologiím roste i výše škod, které mohou být způsobeny.

Především z těchto důvodů je důležité mít sjednáno pojištění, které chrání subjekty před finančními následky škodné události. Mezi povinná pojištění patří i pojištění odpovědnosti z provozu vozidla neboli zkráceně povinné ručení.

S rozvíjejícím automobilovým průmyslem je také spojen stále vyšší výkon aut, která jsou schopná stále vyšších rychlostí. Zvyšuje se počet automobilů a u nových automobilů se zvyšuje i bezpečnost, ale i přes bezpečnostní opatření přibývá počet nehod. Vozidla jsou dražší, tedy i škody způsobené při dopravních nehodách nabývají stále vyšších částek. Proto se řidiči vozidel snaží proti následkům škodných událostí chránit pojištěním a to buď základním pojištěním dané zákonem č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla nebo také dalšími možnostmi pojištění, které nabízejí pojišťovny. Mezi základní pojištění vozidel se řadí pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a havarijní pojištění. Havarijní pojištění je zcela dobrovolné a záleží na každém řidiči, jestli si pojištění sjedná, kryje škody, které si řidič vozidla způsobil při dopravní nehodě sám. Povinné ručení je ze zákona nutné si sjednat na každé motorové vozidlo a kryje škody, které byly při dopravní nehodě způsobeny jiným osobám. Právě povinnému ručení v České republice se zabývá tato bakalářská práce.

Cíl bakalářské práce je komparace vybraných pojišťoven, zvolených dle výsledků ankety Pojišťovna roku 2007 Asociace českých pojišťovacích makléřů. Pojišťovny budou pro tuto bakalářskou práci vyhodnoceny dle kritérií Saatyho metodou a výsledné varianty vypočteny metodou váženého součtu.

Dílčí cíl bakalářské práce se zabývá stručným definováním pojišťovnictví, zařazení kategorie pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a historie povinného ručení. Dalším dílčím cílem je stručné charakterizování základních pojmů souvisejících s povinným ručením, jako jsou pojistná smlouva, rozsah pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, limity pojistného plnění, bonus a malus (systém BMS), zelená karta, škodní zástupce, formulář „Záznam o dopravní nehodě“, Česká kancelář pojistitelů, garanční fond, hraniční pojištění, územní platnost pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

1 Povinné ručení v ČR

Pojišťovnictví lze zařadit mezi finanční služby a patří mezi klíčové oblasti hospodářství, tuto službu má následující úkoly [2]:

- *zajistit pojistnou ochranu občana či jiného individuálního subjektu (např. podnikatelské firmy),*
- *přispět k bezporuchovému chodu ekonomiky státu,*
- *konkurovat či spolupracovat s bankovním sektorem na finančním trhu.*

Z tohoto důsledku má dvě stránky:

- *etickou stránku:* projevuje se v solidaritě k ostatním pojištěným s postižením tzv. princip solidarity,
- *výdělečnou stránku:* pojišťovnictví patří mezi prosperující odvětví a to nejvíce v životním pojištění a nejméně u pojištění majetku, protože celosvětová poptávka po tomto typu pojištění upadá. Hledají se alternativní způsoby přenosu rizik především na kapitálové trhy.

Mezi profesní složky současného pojišťovnictví patří:

- *ekonomie a finance:* investiční činnost, marketing, daně, účetnictví apod.,
- *pojistné právo:* výklad a formulace pojistných podmínek, soudní spory s klienty apod.,
- *pojistná matematika.*

Základní klasifikace pojištění:

- *soukromé (komerční) pojištění,*
- *sociální pojištění,*
- *zdravotní pojištění.*

Z tohoto hlediska povinné ručení náleží do kategorie soukromého pojištění.

Z právního hlediska lze pojištění členit na:

- *povinné smluvní pojištění:* právní předpis určuje povinnost sjednat pojištění formou pojistné smlouvy, jako podmínkou dané činnosti se většinou jedná o odpovědnostní pojištění,

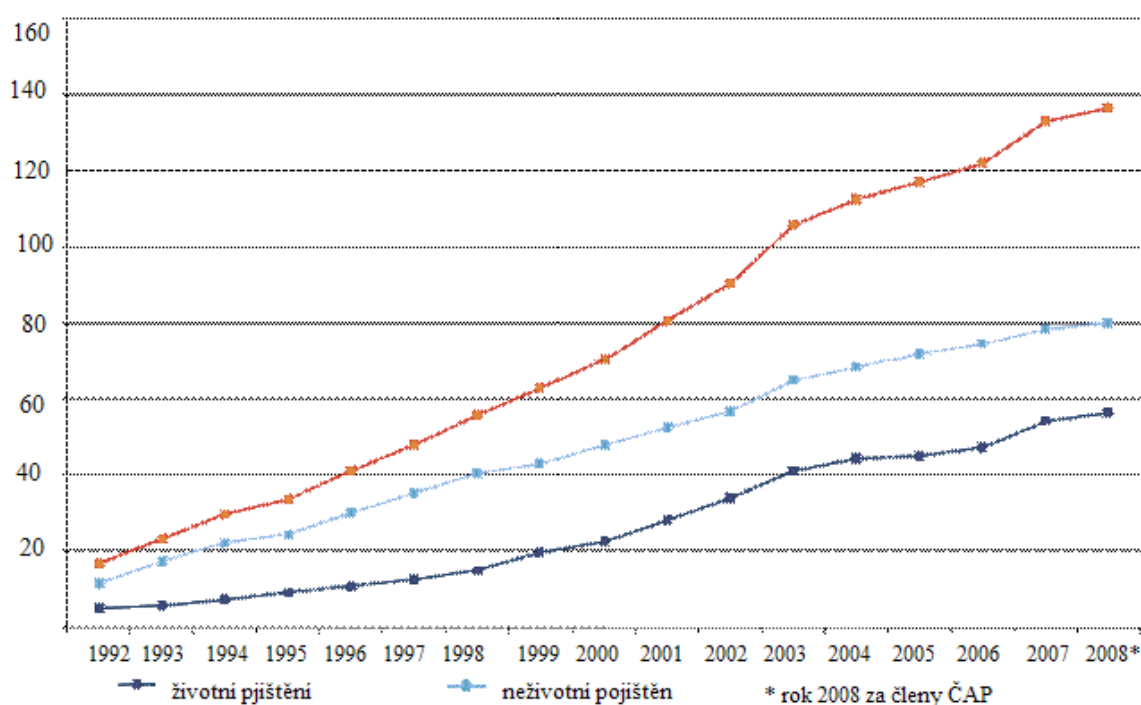
- *zákonné pojištění*: povinnost ukládá zákon a nesjednává se pojistná smlouva. V České republice v roce 2006 jen zákonné pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání.

V případě pojištění odpovědnosti z provozu vozidla se jedná o povinné smluvní pojištění. Vlastník vozidla je ze zákona povinen sjednat na své vozidlo pojištění, ale zákon ponechává volnost ve výběru pojišťovny, kde uzavře vlastník pojistnou smlouvu.

Další rozlišující kritérium je způsob tvorby rezerv, dle tohoto kritéria dělíme komerční pojištění na:

- neživotní (rizikové) pojištění,
- životní (rezervotvorné) pojištění.

Obrázek č. 1: Vývoj objemu předepsaného pojistného v ČR (v mil. Kč)

Zdroj: Česká asociace pojišťoven

Dle předmětu pojištění můžeme neživotní pojištění rozdělit na:

- *pojištění majetku*: tento typ pojištění se dělí na pojištění věcí movitých a nemovitých a na pojištění zájmů (pohledávek, úvěrů),
- *pojištění odpovědnosti za škodu*: vztahuje se na pojištění proti škodám na majetku a zdraví nebo zájmech jiných osob a organizací tzv. třetí strana,

- *pojištění osob*: různé druhy životního pojištění.

Další kategorie soukromého pojištění upravuje zákon č. 363/1999 Sb. o pojišťovnictví. Dělí životní a neživotní pojištění na jednotlivá odvětví.

Pojistné smlouvy jsou rozlišovány dle délky trvání na [2]:

- *pojištění krátkodobé*: sjednané na kratší dobu než jeden rok
- *pojištění dlouhodobé*: sjednané na dobu jednoho roku a delší nebo na dobu neurčitou.

Podle výše uvedeného členění pojištění můžeme povinné ručení charakterizovat jako soukromé (komerční) neživotní pojištění, jehož uzavření dle zákona je povinně smluvní. Dle předmětu pojištění ho řadíme mezi pojištění odpovědnosti za škodu, z hlediska délky trvání pojištění lze povinné ručení charakterizovat jako pojištění dlouhodobé. Pojištění lze sjednat i na dobu kratší než jeden rok.

1.1 Počátky pojištění odpovědnosti za škodu z provozu vozidla

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla začal zákon ukládat od 30. let 20. století. Pojištění nejprve upravoval občanský zákoník z roku 1811, podle kterého však byla odpovědnost za škodu z provozu vozidla omezena jen na odpovědnost za zavinění.

V roce 1908 vznikl tzv. automobilový zákon, kde byla odpovědnost za škody z provozu vozidla rozšířena i na následky nehod i na nehody bez zavinění. Toto pojištění bylo zcela dobrovolné. Majitelé motorových vozidel časem sami začali uzavírat pojištění odpovědnosti.

V prosinci roku 1932 vstoupil v platnost zákon č. 198/1932 Sb., o dopravě motorových vozidel. S novým zákonem vznikla povinnost sjednat povinné ručení, pro vybrané provozovatele motorových vozidel. Dle zákona se doprava osob či nákladu, pravidelná i nepravidelná, vykonávána živnostníky s koncesovanou živností. Koncesionář byl dle zákona povinen uzavřít pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Při základní živnosti s koncesní listinou musel živnostník předložit potvrzení o uzavřeném pojištění, jinak nebyla vydána úřady živnost.

V blízké době vznikla nutnost zavést nový zákon. V této době už stávající zákon pouze jako povinnost pro živnostníky byla nedostatečné. Nový tzv. velký automobilový zákon č. 81/1935 Sb., o jízdě motorovým vozidlem, který nabil účinnosti k 1. listopadu 1935. Ukládal povinnost uzavřít povinné ručení každému držiteli motorového vozidla, které bylo v registru československých motorových vozidel, a kterému byla přidělena registrační značka. Zákon stanovil také výjimku pro vozidla státní správy, pro vozidla se povinnost zákona nevztahovala. Dle zákona majitel motorového vozidla byl povinen pojistit jak sebe, ale také osobu, jež řídila vozidlo s jeho svolením. Pojišťovny, které uzavíraly, pojištění povinného ručení musely mít získané oprávnění. Například pojišťovna Atlas. Pokud držitel motorového vozidla nechtěl povinné ručení uzavřít, mohl složit na úřadu kauci na úhradu závazků vznikající z této odpovědnosti zákona a to na úřadě, kde bylo vozidlo zaregistrováno. Nový velký automobilový zákon zcela nepokrýval celý rozsah všech možných škod, a proto ve stejném roce 1935 byl založen fond na podporu při úrazech motorovým vozidlem. Fond byl financován některými orgány a organizacemi a částečně také z pokut majitelů motorových vozidel, kteří nedodrželi povinnost pojištění. Fond poskytoval značnou podporu osobám, které utrpěly úraz motorovými vozidly a pozůstalým po osobách, které byly při nehodě usmrceny [6].

Na počátku 50. let 20. století vznikl nový systém zákonného pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Základem nového systému byl zákon č. 56/1950 Sb. o provozu na veřejných silnicích. Zákon stanovil, pro osoby odpovědné za provoz motorového vozidla pojištění proti následkům zákonné odpovědnosti pojišťovny u České pojišťovny n. p. Držitelé motorového vozidla jsou povinni dle zákona platit pojistné. Zákon umožnil vládě stanovovat podmínky a způsob provozování základního pojištění [5].

Ministerstvo financí Československé socialistické republiky vydalo v roce 1974 vyhlášku č. 123/1974 Sb., která stanovila rozsah a podmínky zákonného pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla, které je provozováno Československou státní pojišťovnou.

Dne 1. ledna 1992 nabyla v platnost vyhláška Ministerstva financí Československé federativní republiky č. 492/1991 Sb., která rušila vyhlášku č. 123/1974 Sb. Hlavní cíl nové vyhlášky bylo navýšení sazeb pojištění, které od roku 1951 nebylo upravováno a už dlouhodobě nedostačovalo na pokrytí závazků pojišťoven. V průběhu 90. let musela být vyhláška několikrát novelizována kvůli nedostatečnému pojištění.

Základem rozvoje pojišťovnictví bylo přijetí zákona č. 185/1991 Sb. o pojišťovnictví. Činnost a postavení pojišťoven také upravoval občanský zákoník a daňové zákony.

V roce 1993 byla schválena novela zákona o pojišťovnictví zákonem č. 320/1993 Sb. Na novelu navázala vyhláška vydána ministerstvem financí České republiky č. 52/1994, kterou byla upravena používání, způsob a tvorba umístění technických rezerv pojišťovny [8, 18].

1.2 Povinné ručení po roce 2000

Do roku 1999 povinné ručení formou zákonného pojištění sjednávala pouze jedna pojišťovna v České republice a to monopolní Česká pojišťovna.

V roce 2000 nabyl v platnost nový zákon č. 168/1999 Sb., *o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), jak vyplývá ze změn provedených zákony č. 307/1999 Sb., č. 56/2001 Sb., č. 320/2002 Sb., č. 47/2004 Sb. (úplně znění vyhlášeno pod č. 410/2004 Sb.), č. 377/2005 Sb., č. 57/2006 Sb., č. 296/2007 Sb. a č. 137/2008 Sb.* V platnost nabyla také vyhláška č. 205/1999 Sb. ministerstva financí ze dne 15. září 1999, kterou se provádí zákon č. 168/1999 Sb. Zákon mění povinné ručení ze zákonného pojištění na pojištění povinně smluvní. Povinné smluvní pojištění povinného ručení stanovuje povinnost uzavřít pojištění a to formou smlouvy. U Ministerstva financí zažádalo o licenci třináct pojišťoven a jedenáct z nich licenci získalo. V dnešní době má licenci třináct pojišťoven. Z počátku prvních tří let byly pojistné podmínky dle zákona podobné.

Při novém otevřeném trhu vzrostla nabídka produktů a tím vzrůstaly konkurenční podmínky. Pojišťovny začaly nabízet pestřejší nabídku produktů. Z počátku se zvyšovaly různé výše limitů pojistného plnění, dále pojišťovny začaly nabízet asistenční služby a další vedlejší produkty. Po uplynutí přechodného období regulace sazeb pojistného se od roku 2003 začala konkurence projevovat i v sazbách (cenách) pojistného. Některé pojišťovny provádějí intenzivní členitost na trhu povinného ručení. Členění kritérií se neustále rozvíjí [18].

2 Charakteristika základních pojmů v oblasti povinného ručení

2.1 Pojistná smlouva

Pojištění odpovědnosti vzniká uzavřením pojistné smlouvy mezi pojistitelem a pojistníkem. Smlouva zavazuje pojistitele poskytovat pojistné plnění v rozsahu sjednané ve smlouvě. Pojistník je fyzická nebo právnická osoba, která se zavazuje platit pojistné. Uzavřít pojištění odpovědnosti z provozu vozidla je povinen vlastník tuzemského vozidla nebo řidič cizozemského vozidla nestanoví-li zákon jinak. Pojistitel vydá po uzavření pojistné smlouvy pojistníkovi zelenou kartu.

Pojistná smlouva obsahuje vždy určení pojistitele a pojistníka a údaje o vozidle, dobu trvání pojištění, limit pojistného plnění, výši pojistného, jeho splatnost a způsob jeho placení a formu a místo oznámení škodné události, je-li pojištění odpovědnosti provozováno formou dočasného poskytování služeb, rovněž adresou bydliště nebo místa podnikání, anebo sídlo škodního zástupce [9].

Výjimky z pojištění odpovědnosti [9]

Povinnost uzavírat pojistnou smlouvu nemají dle zákona vozidla:

- řidič cizozemského vozidla s platnou zelenou kartou vydanou pojišťovnou v cizím státě nebo vozidla s pojištěním odpovědnosti na území České republiky je zaručeno kanceláří pojistitelů cizího státu,
- složka integrovaného záchranného systému,
- bezpečností informační služba (vozidla Ministerstva obrany provozována Vojenským zpravodajstvím, vozidla Ministerstva vnitra pro provozování Úřadem pro zahraniční styky a informace, vozidla Policie České republiky, vozidla obce pro provozování jednotkami sborů dobrovolných hasičů obce), útvarů služby kriminální policie a vyšetřování a vozidla obce pro provozování jednotkami sborů dobrovolných hasičů obce).

Vozidla obdrží od Ministerstva financí zelenou kartu. Zanikne-li důvod, který byl důvodem pro výjimku z pojištění odpovědnosti, je dána povinnost zelenou kartu ministerstvu vrátit.

Zánik pojištění odpovědnosti z provozu vozidla [9]:

- dnem kdy pojistník, jeho dědic, právní nástupce nebo vlastník vozidla, pokud je odlišnou osobou od pojistníka oznámil pojistiteli změnu vlastníka tuzemského vozidla,
- dnem, kdy vozidlo přestalo fyzicky existovat,
- dnem vyřazení tuzemského vozidla z evidence,
- odcizením vozidla,
- dnem následujícím po marném uplynutí lhůty stanovené pojistitelem v upomínce k zaplacení dlužného pojistného nebo jeho části, poručené pojistníkovi,
- výpovědí,
- dohodou,
- uplynutím doby, na kterou bylo pojištění sjednáno.

2.2 Rozsah pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

Pojištění se vztahuje na každou osobu, která odpovídá za škodu způsobenou provozem vozidla. Dle zákona má pojištěný právo, aby pojistitel uhradil v rozsahu a ve výši občanského zákoníku poškozenému [9]:

- *způsobenou škodu na zdraví nebo usmrcením,*
- *způsobenou škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škodu vzniklou odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat,*
- *ušlý zisk,*
- *účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením při uplatňování nároků.*

Pokud poškozený svůj nárok uplatnil a prokázal a pokud ke škodné události, ze které tato škoda vznikla a za kterou pojištěný odpovídá, došlo v době trvání pojištění odpovědnosti, s výjimkou doby jeho přerušení [9].

Škoda se poškozenému hradí v penězích do maximální výše limitu pojistného plnění stanoveného ve smlouvě.

Pojistitel hradí zdravotní pojišťovně vynaložené náklady na zdravotní péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění, pokud ke škodné události, ze které tato škoda vznikla a za

kteřou pojištěný odpovídá, došlo v době trvání pojištění odpovědnosti. Toto platí i v případě regresní náhrady předepsané k úhradě pojištěnému dle zákona upravujícího nemocenské pojištění.

Pojistná smlouva musí být sjednána tak, aby pojištění odpovědnosti platilo ve všech členských státech a dalších státech uvedené ve vyhlášce č. 205/1999 Sb. Pojistitel je povinen platnost v daných státech vyznačit na zelené kartě.

V případě škodné události způsobenou provozem vozidla na území jiného členského státu se rozsah pojištění řídí právní úpravou tohoto členského státu, pokud není rozsah podle pojistné smlouvy nebo zákona širší [9].

Pojistitel nehradí [9]:

- škodu, kterou utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla škoda způsobena,
- škodu na věci a ušlém zisku, za kterou pojištěný odpovídá svému manželu nebo osobám, které s ním v době vzniku škodné události žily ve společné domácnosti, s výjimkou škody na zisku, jestliže tato škoda souvisí se škodou na zdraví nebo usmrcení,
- škodu provozem vozidla, na jejíž byla škoda způsobena, jakož i na věcech přepravovaných tímto vozidlem, s výjimkou škody způsobené na věci, kterou měla tímto vozidlem přepravovaná osoba v době škodné události na sobě nebo u sebe, a to v rozsahu, v jakém pojištěný za škodu odpovídá,
- škodu na věci a ušlém zisku vzniklou mezi vozidly jízdní soupravy tvořené motorovým a přípojným vozidlem, jakož i škodu na věcech přepravovaných těmito vozidly, nejedná-li se o škodu způsobenou provozem jiného vozidla,
- škodu vzniklou manipulací s nákladem stojícího vozidla,
- náklady vzniklé poskytnutím léčebné péče, dávek nemocenského pojištění nebo důchodů z důchodového pojištění v důsledku škody na zdraví nebo usmrcením, které utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla tato škoda způsobena,
- škodu způsobenou provozem vozidla při jeho účasti na organizovaném motoristickém závodě nebo soutěži, s výjimkou škody způsobené při takovéto účasti, jestliže je řidič při tomto závodě nebo soutěži povinen dodržovat pravidla provozu na pozemních komunikacích,
- škodu vzniklou provozem vozidla při teroristickém činu nebo válečné události, jestliže má tento provoz přímou souvislost s tímto činem nebo událostí.

2.3 Limity pojistného plnění

Výše limitů je velmi významná pro pojistné plnění jednotlivých druh škod, aby pojišťovny své produkty nenabízely s příliš nízkými limity. Stanovení limitů dle novely zákona č. 168 /1999 Sb. k 1. 6. 2008. Limity plnění byly upraveny. Pro škody na zdraví je stanoven minimální limit pojistného plnění 35 mil. Kč pro každého zraněného nebo usmrčeného včetně náhrady nákladů vynaložené na péči hrazenou ze zdravotního pojištění. V původním znění zákona byl limit plnění škody za zdraví stejný. Pro škody na věci a ušlý zisk byl dle novely stanoven limit plnění na 35 mil Kč *bez ohledu na počet poškozených. Převyšuje-li součet nároků uplatněných více poškozenými limit pojistného plnění uvedený v pojistné smlouvě, pojistné plnění se každému z nich snižuje v poměru tohoto limitu k součtu nároků všech poškozených*¹. Upraveno ze základního ustanovení původního znění zákona 18. mil. Kč.

2.4 Bonus a malus (systém BMS)

V zákoně č. 168/1999 Sb. podle § 3b musí pojistitel zohlednit při sjednání pojistné smlouvy výši pojistného a předcházející škodný průběh pojištění odpovědnosti pojistníka. Pokud pojištěný provozuje své vozidlo bez nehody, tj. má bezeškodný průběh, má nárok na slevu na pojistném (bonus). Opak bonusu je malus, jedná se o přírážku k pojistné částce.

Bonus nebo malus se tedy zohledňuje na pojistném procentní slevou nebo přírážkou k základnímu pojistnému. Každá pojišťovna si stanovuje své podmínky k udělování bonusu a malusu. Stanovování bonusu nebo malusu se řídí rozhodnou dobou, což je doba trvání pojištění. Doba se určuje v celých kalendářních měsících a může nabývat kladných i záporných hodnot. Krácení rozhodné doby dochází v případě pojistné události spojené s výplatou pojistného plnění. Počet měsíců, které se snižují, jsou stanoveny v pojistných podmínkách jednotlivých pojišťoven. Při změně pojišťovny lze bezeškodný průběh mezi pojistitely převádět. Pojišťovna je povinna klientovi na jeho žádost vystavit potvrzení o době trvání pojištění odpovědnosti a jeho škodném průběhu. Při zohlednění předchozího škodného průběhu pojišťovna nezapočítává dobu přerušení pojištění.

¹ Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle stavu k 1. 6. 2008.

S problematikou systému BMS souvisí tzv. malusová turistika, to je možnost řidičů, kteří mají navýšeno pojistné o malus, přejít k jinému pojistiteli. Pojistitel má možnost zjistit informace o předchozím škodném průběhu pouze pokud klient pojistiteli předloží potvrzení o době trvání předchozího pojištění odpovědnosti a jeho škodném průběhu. Pokud klient potvrzení nepředloží, pojistitel nemá žádnou možnost si informace ověřit.

Dne 1. října 2007 byla zřízena databáze škodných a pojistných událostí, jejíž rutinní provoz zahájila Česká kancelář pojistitelů ve spolupráci s členskými pojišťovnami. Tato databáze byla připravována několik let, tak aby naplnila stanovení zákona č. 168/1999 Sb. týkající se evidence pojištění odpovědnosti. Hlavní cíl databáze je zpřístupnit informace o škodném průběhu pojištění klienta mezi jednotlivými pojišťovnami. Pro klienty vzniklo komfortnější prostředí, nemusí při změně pojišťovny předkládat potvrzení o předchozím průběhu pojištění [18].

2.5 Zelená karta

Zelená karta je mezinárodně uznávaný doklad, který prokazuje, že k vozidlu je uzavřena smlouva o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.

Tato karta automobilového pojištění je průkaz o sjednání pojištění. Na zelené kartě je vyznačeno, ve kterých státech platí pojištění [3].

Zelenou kartu vydává motoristům pojišťovna, u níž je pojištění sjednáno. Dne 1. června 2008 nabyla platnost novela zákona č. 168/1999 Sb. v zákoně č. 137/2008 Sb., kde stanovuje zákon, že zelená karta je jediný doklad o uzavření pojištění odpovědnosti za škodu z provozu vozidla v zahraničních zemích, ale také na území ČR.

Systém zelených karet funguje v evropských zemích od roku 1953, kdy se vzájemně evropské pojišťovací společnosti dohodli, že vytvoří mezinárodní systém automobilového pojištění. Jako hlavní instituce tohoto systému byla zřízena Rada kanceláří (Council of bureaux) v Londýně, v níž jsou národní kanceláře členy, které jsou zahrnuty do zemí podporující systém zelené karty. Česká republika je zahrnuta v tomto systému již od roku 1956.

Účel systému zelené karty spočívá v umožnění plynulého mezinárodního silničního provozu bez sjednávání povinného ručení na území každého státu. Osoby, které byly poškozené provozem cizího motorového vozidla, odškodní národní kancelář toho státu, na jehož území došlo k nehodě.

Kancelář, která v dané zemi vyplatila náhradu škody, má právo na náhradu vyplacené škody od kanceláře státu, kde má viník uzavřené pojištění odpovědnosti za škodu z provozu vozidla. V České republice zastupuje Radu kancelářů Česká kancelář pojistitelů.

Každá karta obsahuje rozeznávací značky států, které jsou v Radě kancelářů členy. Platnost zelené karty je dána v určité zemi rozeznávací značkou. Jestli byla v této rubrice přeškrtnuta rozeznávací značka daného státu tak zde zelená karta neplatí [18].

2.6 Škodní zástupce

2.6.1 Škodní zástupce pojistitele v jiném členském státě

Pojistitel se sídlem na území České republiky je povinen ustanovit v každém členském státě a v každém třetím státě svého škodního zástupce. Škodní zástupce jako fyzická nebo právnická osoba musí mít bydliště nebo místo podnikání ve státě, kde je ustanoven. Škodní zástupce jedná v plném rozsahu pro vypořádání nároků poškozeného a je schopen jednat v úředním jazyce daného státu, bydliště nebo sídla poškozeného.

Škodní zástupce projednává škodní události na účet pojistitele. Byla-li škoda způsobena provozem vozidla²:

- *ke kterému pojistitel sjednal pojištění odpovědnosti v jiném členském státě, než je stát, ve kterém má poškozený bydliště, místo podnikání nebo sídlo,*
- *které má obvyklé stanoviště v jiném členském státě, než je stát, ve kterém má poškozený bydliště, místo podnikání nebo sídlo,*
- *došlo-li k této škodě v jiném členském státě, než je stát, ve kterém má poškozený bydliště, místo podnikání nebo sídlo,*
- *došlo-li k této škodě ve třetím státě, jehož kancelář pojistitelů se připojila k systému zelených karet.*

2.6.2 Škodní zástupce pojistitele z jiného členského státu pro Českou republiku

Pojistitel se sídlem na území jiného členského státu, který pojištění odpovědnosti provozuje na území České republiky na základě svobody poskytovat dočasně služby, je

² Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle stavu k 1. 6. 2008.

povinen v České republice ustanovit svého škodního zástupce. Škodní zástupce jedná v plném rozsahu pro vypořádání nároků poškozeného a je schopen jednat v českém jazyce.

Škodní zástupce projednává škodní události na účet pojistitele. Byla-li škoda způsobena provozem vozidla³:

- *ke kterému pojistitel sjednal pojištění odpovědnosti, má-li poškozený bydliště, místo podnikání nebo sídlo v České republice,*
- *došlo-li k této škodě na území členského státu nebo jiného státu podle § 6 odst. 5 nebo 6.*

2.6.3 Škodní zástupce pojišťovny pro Českou republiku

Škodní zástupce ustanoven v souladu s právem Evropských společenství v České republice pojišťovnou, které bylo v členském státě uděleno povolení pojištění odpovědnosti, která v České republice pojištění odpovědnosti neprovozuje, projednává tedy jménem pojišťovny. Škodní zástupce jedná v plném rozsahu pro vypořádání nároků poškozeného a je schopen jednat v českém jazyce.

Škodní zástupce projednává škodní události na účet pojistitele. Byla-li škoda způsobena provozem vozidla⁴:

- *ke kterému pojišťovna sjednala pojištění odpovědnosti, má-li poškozený bydliště, místo podnikání nebo sídlo v České republice,*
- *které má obvyklé stanoviště v jiném členském státě než v České republice,*
- *došlo-li k této škodě v jiném členském státě než v České republice,*
- *došlo-li k této škodě ve třetím státě, jehož kancelář pojistitelů se připojila k systému zelených karet.*

2.7 Formulář „Záznam o dopravní nehodě“

Účastníci dopravní nehody jsou povinni v případě neoznámení Policii ČR, sepsat společně záznam o dopravní nehodě. Podepsaný záznam předají svým pojistitelům.

³ Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle stavu k 1. 6. 2008.

⁴ Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle stavu k 1. 6. 2008.

Evropský záznam dopravní nehody musí obsahovat identifikaci místa a času dopravní nehody, jejich účastníků a vozidle, její příčiny, průběhu a následků. Nesmí se při dopravní nehodě zapomenout na svědky, náčrtek místa nehody, fotodokumentaci místa nehody.

Formulář „Záznam o dopravní nehodě“ [5]:

Formulář plně odpovídá modelu vytvořenému Comité Européen des Assurances (CEA). Formulář slouží pro uplatnění při všech dopravních nehodách, k záznamu skutkového stavu a pro vyplnění není důležité, kdo nehodu zaviniil. Účastníci nehody mohou uvádět i protichůdné výpovědi i v případě využití zvláštního listu. Jestliže všichni účastníci dopravní nehody mají tentýž formulář schválený Comité Européen des Assurances, ale v rozdílné řeči, jsou tyto formuláře i přes to stejné. Formulář lze bod po bodu přeložit na základě svého vlastního formuláře. Z tohoto důvodu jsou jednotlivé body očíslovány. Záznam o dopravní nehodě patří od 1. ledna 2009 mezi základní výbavu automobilu. Formulář viz příloha č. 1.

Důvody k oznámení dopravní nehody Policie ČR [5]:

- usmrcení nebo zranění osoby při dopravní nehodě,
- hmotná škoda převyšující zřejmě na některé ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných nebo jiných věcech částku 100 000 Kč,
- hmotná škoda na majetku třetí osoby, s výjimkou škody na vozidle, jehož řidič má účast na dopravní nehodě nebo škody na věci přepravované v tomto vozidle,
- poškození nebo zničení součásti nebo příslušenství pozemní komunikace podle zákona o pozemních komunikacích,
- účastníci nemohou sami bez vynaložení velkého úsilí zabezpečit plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- účastníci dopravní nehody se mezi sebou nedokáží dohodnout o podstatných okolnostech nehody (výjezd Policie ČR není zpoplatněn).

Vznikne-li dopravní nehoda v zahraničí je nutnost vždy přivolat Policii daného státu. Policie některých států nevyšetřují jen závažné důvody nehody (například: usmrcení nebo zranění účastníka nehody).

2.8 Česká kancelář pojistitelů

Česká kancelář pojistitelů byla zřízena zákonem č.168/1999 Sb. jako profesí organizace pojistitelů, je právnickou osobou, která sídlí v Praze. Kancelář je oprávněna vykonávat činnost v rozsahu stanovené zákonem. Dle zákona je Kancelář považována za tuzemskou pojišťovnu. Kancelář je zapsána v obchodním rejstříku.

Členy Kanceláře jsou pojišťovny, které mohou provozovat pojištění odpovědnosti z provozu vozidla na území České republiky. Členství vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutím České národní banky, kterým bylo pojistiteli povolené udělovat oprávnění k provozování pojištění odpovědnosti z provozu vozidla nebo prvním dnem začínající činnosti v této pojistné oblasti na území České republiky pojistitelem z jiného členského státu.

V současnosti jsou členy Kanceláře celkem 15 pojišťoven [3, 9, 18]:

- AIG EUROPE, S. A., pobočka pro Českou republiku,
- Allianz pojišťovna, a.s.,
- Axa pojišťovna a.s.,
- Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group,
- Česká pojišťovna a.s.,
- ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB,
- DIRECT Pojišťovna, a.s.,
- Niederösterreichische Versicherung AG, organizační složka (Dolnorakouská pojišťovna) Generali Pojišťovna a.s.,
- Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.,
- Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group,
- Slavia pojišťovna a.s.,
- Triglav pojišťovna, a.s.,
- UNIQA pojišťovna, a.s.,
- Wüstenrot pojišťovna, pobočka pro Českou republiku.

Bývalí členové České kanceláře pojistitelů:

- IPB pojišťovna,
- Komerční pojišťovna,
- Pojišťovna České spořitelny,
- Union pojišťovna,
- Wüstenrot pojišťovna (SK),

- Zürich pojišťovna.

Členové Kanceláře jsou povinni platit Kanceláři příspěvky. Příspěvky jsou využívány pouze na zabezpečení působnosti Kanceláře. Členové ručí za závazky v poměru podle výše svých příspěvků, jsou povinni tvořit technické rezervy a to k závazkům, na které nemá Kancelář vytvořena odpovídající aktiva.

Povinnosti ČKP dle zákona 168/1999 Sb. jsou [9]:

1. spravování garančního fondu,
2. provozování hraničního pojištění a informačního střediska,
3. zabezpečování splnění úkolů souvisejících s členstvím v Radě kanceláří,
4. uzavírání dohod s kanceláři pojišťovny cizích států, informačními středisky a orgány v jiných členských státech, vyřizuje žádosti o náhradní plnění a zabezpečuje úkoly vyplývající z těchto dohod,
5. spolupráce se státními orgány v oblasti týkající se pojištění odpovědnosti,
6. vedení evidence a statistik pro účely pojištění odpovědnosti,
7. podílení na předcházení škod v provozu na pozemních komunikacích a na předcházení pojistných podvodů v pojištění související s provozem vozidel,
8. zpracovávání údajů o dopravních nehodách od Policie České republiky tak, aby umožňovaly dálkový přístup k údajům, svým členům nebo kancelářím cizích států a jejich členských pojišťoven a také pro potřeby kanceláře.

Informační povinnosti Kanceláře

Pro poskytnutí nezbytných informací za účelem uplatnění nároků poškozených osob na náhradu škody z pojištění provozuje Kancelář informační středisko.

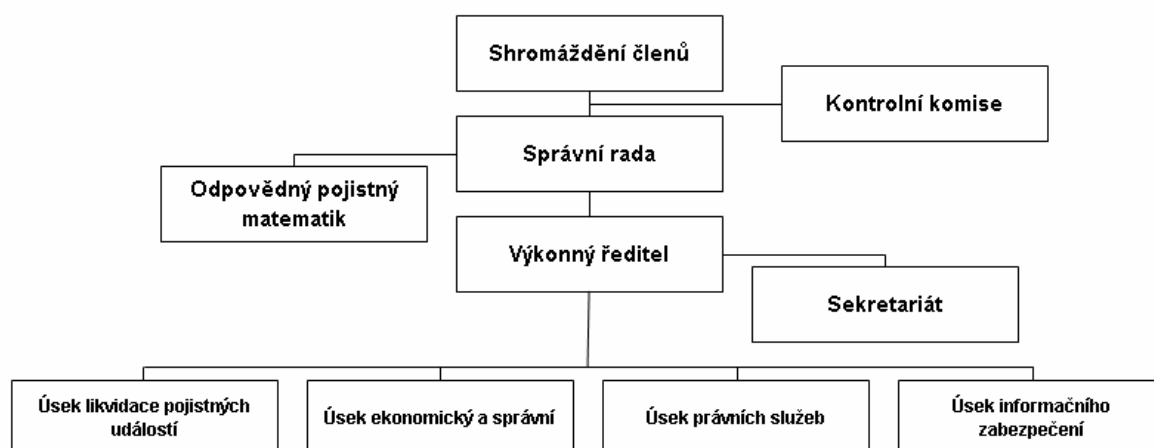
Informační středisko zjišťuje a uchovává údaje o státních poznávacích značkách vozidel registrovaných v tuzemsku, pojišťovny, číslech pojistných smluv a jejich datech začátku a konce platnosti pojištění, číslech pojistných smluv, s hraničním pojištěním, číslech zelených karet, pojišťovny a jejich škodních zástupcích.

Povinností Kanceláře je poškozenému se sídlem nebo bydlištěm v jiném členském státě než je Česká republika sdělit na podanou žádost informace podle § 18a odstavec 1 zákona č. 168/1999 Sb. V případě škodné události na území České republiky nebo v případě jestliže vozidlo, kterým byla způsobena škodná událost, má obvykle stanoviště na území České republiky.

Orgány České kanceláře pojistitelů:

- **shromáždění členů:** nejvyšší orgán Kanceláře,
- **správní rada:** statutární orgán Kanceláře, má 5 členů,
- **kontrolní komise:** kontrolní orgán Kanceláře, má 3 členy, *dohlíží na výkon působnosti správní rady, na výkon činností Kanceláře a její hospodaření a na dodržování povinnosti členů Kanceláře platit příspěvky ve stanovené lhůtě a výši,*
- **výkonný ředitel:** *je oprávněn činit právní úkony k zabezpečení působnosti Kanceláře, v době mezi zasedáními správní rady přijímat veškerá opatření a rozhodnutí nezbytná k zajištění řádné činnosti Kanceláře, pokud správní rada neurčí jinak⁵.*

Obrázek č. 2: Organizační uspořádání a vedení kanceláře

Zdroj: Česká kancelář pojistitelů

2.9 Garanční fond

Garanční fond se tvoří z příspěvků pojistitelů, z pojistného za hraniční pojištění, z přijatých náhrad od pojistitele, Kanceláře nebo ministerstva dáno zákonem.

S účinností od 1. ledna 2009 je také garanční fond tvořen z přijatých příspěvků od provozovatele vozidla bez povinného ručení, který v rozporu se zákonem nemá pojištění uzavřené. Za každý den bez pojištění je vlastník vozidla povinen uhradit Kanceláři příspěvek.

⁵ Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle stavu k 1. 6. 2008.

Tabulka č. 1: Výše denní sazby podle druhu vozidla [v Kč]

Druh vozidla		Denní sazba v Kč
1.	motocykl s objemem válců motoru do 350 cm ³	20
2.	motocykl s objemem válců motoru nad 350 cm ³	30
3.	osobní automobil s objemem válců motoru do 1 850 cm ³	50
4.	osobní automobil s objemem válců motoru nad 1 850 cm ³	70
5.	Autobus	160
6.	nákladní vozidlo s největší přípustnou hmotností do 12 000 kg nebo přípojné vozidlo s největší přípustnou hmotností nad 3 500 kg do 10 000 kg	130
7.	tahače nebo jiné nákladní vozidlo s největší přípustnou hmotností nad 12 000 kg nebo přípojné vozidlo s největší přípustnou hmotností nad 10 000 kg	300
8.	speciální vozidlo	80
9.	přípojné vozidlo s nejvyšší přípustnou hmotností do 3 500 kg	30
10.	zemědělský nebo lesnický traktor a jejich přípojné vozidlo	40
11.	ostatní vozidla	60

Zdroj: Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle stavu k 1. 6. 2008.

Kancelář poskytuje z garančního fondu poškozenému:

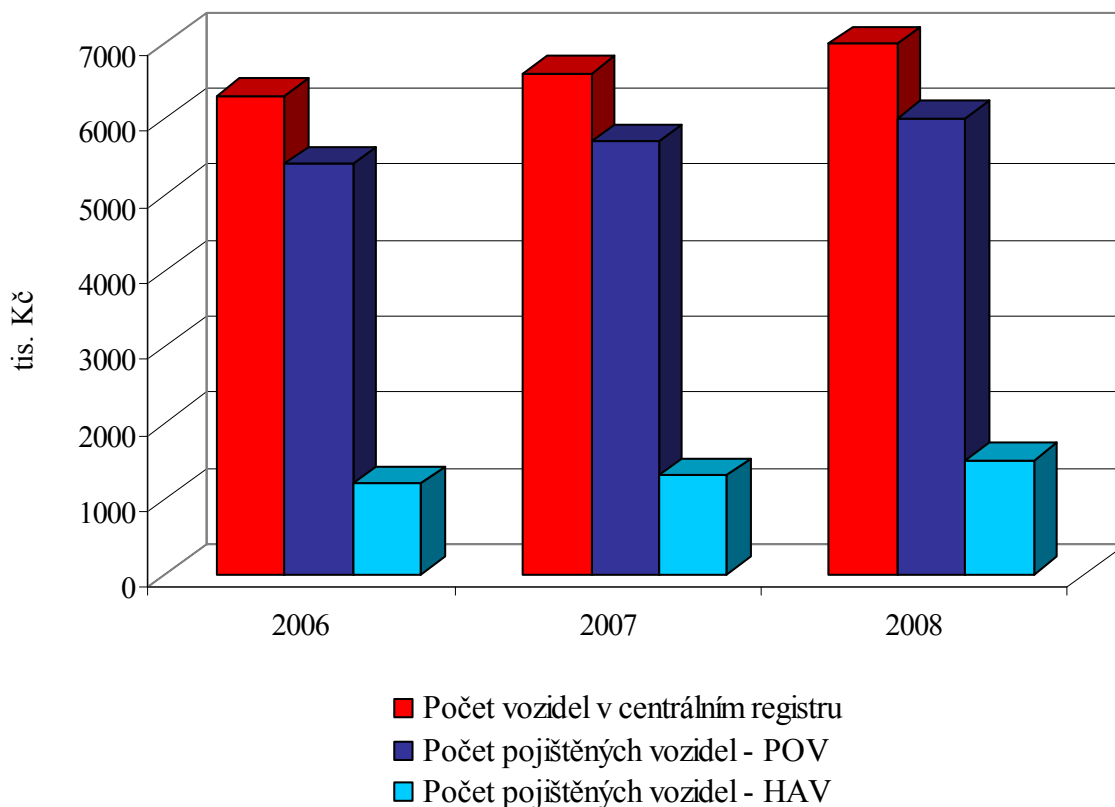
- plnění za škodu způsobenou provozem nezjištěného vozidla a nezjištěné odpovídající osoby, plnění za škodu na věci nebo ušlém zisku vzniklé při škodě poskytne Kancelář náhradu škody pouze, jestli byla způsobena i škoda na zdraví a pokud škoda nebo ušlý zisk přesáhl 10 000 Kč,
- plnění za škody způsobenou provozem vozidla, za kterou odpovídá osoba bez povinného ručení, jestliže vozidlo mělo být ze zákona pojištěno,
- plnění za škodu způsobenou provozem tuzemského vozidla, za kterou odpovídá osoba s povinným ručením u pojistitele, který je v úpadku a nemůže škodu uhradit,
- plnění za škodu způsobenou provozem cizozemského vozidla, za kterou odpovídá osoba, která má sjednáno hraniční pojištění,
- plnění za škodu způsobenou provozem cizozemského vozidla, za kterou odpovídá osoba, která nemá povinnost na území České republiky uzavřít hraniční pojištění,

- náhradní plnění dáno zákonem a to v rozsahu v jakém je povinna Kancelář plnit,
- plnění za škodu způsobenou provozem vozidla, které bylo přivezeno z jiného členského státu do České republiky jako státu určení, jestliže k vozidlu nebylo sjednáno povinné ručení podle zákona a došlo ke škodné události ve lhůtě do 30 dnů ode dne, kdy kupující převzal vozidlo, i když vozidlo v České republice nebylo registrováno.

V České republice je povinné ručení závazné pro každého majitele vozidla. Stále však existují řidiči, kteří nedodržují zákon a jezdí vozidlem bez pojištění.

V České republice bylo k 1. 1. 2008 registrováno 6 788 165 motorových vozidel. Údaje České kanceláře pojistitelů ukazují, že mělo k 31. 12. 2007 celkem 5 997 461 vozidel sjednáno pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla. Jde o registrovaná i neregistrovaná vozidla. Přibližně 800 000 registrovaných vozidel nemá sjednáno povinné ručení. Velký počet z nich však není ani reálně provozován. Podle kvalifikovaného odhadu České kanceláře pojistitelů je v České republice 200–300 tisíc vozidel, která nemají sjednáno povinné ručení a jsou reálně provozovaná. V roce 2008 tato vozidla způsobila celkem 4 687 škod. Podle předběžných statistik přesáhne celková výše těchto škod 450 mil. Kč [18].

Obrázek č. 3: Počet pojištěných vozidel za rok 2005-2008 (údaje za členy ČAP)

Zdroj: Česká asociace pojišťoven

2.10 Hraniční pojištění

Řidič cizozemského vozidla, s výjimkou řidiče, který je držitelem platné zelené karty vydané v cizím státě, a s výjimkou řidiče, jehož pojištění odpovědnosti na území všech členských států je zaručeno kanceláří pojistitelů cizího státu, je povinen uzavřít s Kanceláří pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem cizozemského vozidla. Hraniční pojištění se uzavírá při vstupu cizozemského vozidla na území České republiky zaplacením pojistného, a to nejméně na dobu 15 dnů. Bez hraničního pojištění nesmí policie České republiky umožnit jízdu takového vozidla na území České republiky⁶.

Hraniční pojištění se pouze vztahuje na škodné události na území České republiky a na území jiného členského státu. Činnosti spojené s uzavíráním hraničního pojištění může vykonávat i pověřená osoba jménem Kanceláře.

Jakmile je hraniční pojištění zaplaceno, dostává od Kanceláře doklad o uzavření pojištění. Sazby pojistného za hraniční pojištění (v Kč) platné od 1. 6. 2008.

Tabulka č. 2: Standardní pojistné hraničního pojištění dle § 14 odst. 1, 2 a 3 zákona

Skupina vozidel	Sazby pojistného v Kč	
	15-ti denní sazba	
	Mimo soutěže	Motoristické soutěže
Dvoukolové motorové vozidlo a motorová tříkolka	2 400	3 600
Osobní automobil do celkové hmotnosti 3500 kg včetně	5 800	10 500
Ostatní motorová vozidla (nákladní vozidla, tahače, autobusy)	8 400	15 800
Přívěsy nad 750 kg a návěsy	2 200	X

Zdroj: Česká kancelář pojistitelů

Provozování cizozemského vozidla na území České republiky, jehož provoz na tomto území je dán hraničním pojištěním, bez uzavření tohoto pojištění, je řidič vozidla povinen

⁶ §14 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle stavu k 1. 6. 2008.

Kanceláři zaplatit pojistné odpovídající trojnásobku pojistného, které mělo být na dobu pobytu tohoto vozidla na tuzemském území zapláceno. Nejméně 10 000 Kč Toto, také platí, jestliže je cizozemské vozidlo provozováno na území České republiky bez hraničního pojištění po uplynutí doby platnosti zelené karty⁷.

Tabulka č. 3: Pojistné za hraniční pojištění s minimální přírážkou dle § 14 odst. 4 zákona

Skupina vozidel	Sazby pojistného v Kč	
	15-ti denní sazba	
	Mimo soutěže	Mimo soutěže
Dvoukolové motorové vozidlo a motorová tříkolka	12 400	13 600
Osobní automobil do celkové hmotnosti 3500 kg včetně	15 800	20 500
Ostatní motorová vozidla (nákladní vozidla, tahače, autobusy)	18 400	25 800
Přívěsy nad 750 kg a návěsy	12 200	X

Zdroj: Česká kancelář pojistitelů

2.11 Územní platnost pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

Podle § 6, odst. 5), 6) zákona č. 168/1999 Sb., ve znění novely zákona č. 137/2008 Sb., je obligatorní územní platnost pojištění odpovědnosti stanovena pro území všech členských států Evropského hospodářského prostoru (EHP) a pro území všech dalších států uvedených v seznamu států v prováděcí vyhlášce Ministerstva financí (MF) [18].

Členské státy EHP [18]:

Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Itálie, Irsko, Island, Kypr, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovenská republika, Slovinsko, Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Španělsko, Švédsko a pro účely systému zelených karet i Švýcarsko.

⁷ §14 odst. 4 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle stavu k 1. 6. 2008.

Další státy stanovené prováděcí vyhláškou MF [18]:

Albánie, Andorra, Bosna a Hercegovina, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Černá Hora, Chorvatsko, Monako, San Marino, Srbská republika, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina, Vatikán.

Státy v prováděcí vyhlášce MF neuvedené [10]:

Česká kancelář pojistitelů uzavřela prováděcí dohody k interním pravidlům se členy Rady kanceláří, proto zelená karta umožňuje vstup i na tato území států: Bělorusko, Írán, Izrael, Moldavsko, Maroko, Rusko (s účinností od 1. 1. 2009), Tunisko, za daného předpokladu, že jejich rozeznávací značka není přeškrtnuta. Ve vyhlášce Ministerstva financí tyto státy nejsou uvedeny, a proto je na rozhodnutí pojistitele (člena České kanceláře pojistitelů) jestli pojištění odpovědnosti na území těchto států rozšíří nebo ne.

3 Komparace vybraných pojišťoven

Pro bakalářskou práci byly vybrány pojišťovny dle výsledků hodnocení Asociace českých pojišťovacích makléřů. Podle dílčí kategorie „Pojištění motorových vozidel“ z hlavní kategorie Pojišťovna roku 2007 v neživotním pojištění.

V roce 2007 byl vyhlášen 8. ročník ankety Pojišťovna roku. Nově pojaté porovnávání pojišťoven mezi sebou bylo velmi úspěšné. Nelze srovnávat nesrovnatelné a tato možnost byla v tomto ročníku minimalizována. Proto se v anketě mezi prvními pěti pojišťovnami objevily také nové pojišťovny.

Nový způsob hodnocení se odrazil v celé podobě výsledků ankety. Pojišťovací makléři vyplnili 420 anketních lístků. Ukázka anketního lístku a jeho hodnocení viz příloha č. 2.

Anketa Pojišťovna roku získává stále rok od roku rostoucí prestiž a tím je také spojen velmi aktivní zájem pojišťoven. Velkou pozornost anketě věnují také média [11].

V anketě byly vyhlášeny nově hlavní kategorie [11]:

- *Pojišťovna roku 2007 v neživotním pojištění* (dílní kategorie pojištění motorových vozidel),
- *Pojišťovna roku 2007 v životním pojištění,*
- *Pojišťovna roku 2007 – specializovaný pojistitel,*
- *Pojistný produkt roku 2007:* v této kategorii zvítězil pojistný produkt - Povinné ručení se slevou PLUS pojišťovny Generali.

Výsledky ankety Pojišťovna roku 2007 z dílní kategorie v oblasti pojištění motorových vozidel [11]:

1. Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group,
2. Generali Pojišťovna a.s.,
3. Allianz pojišťovna, a.s.,
4. Česká pojišťovna a.s.,
5. Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group.

3.1 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen „Kooperativa“)

Kapitola je zpravována na základě internetových stránek společnosti Kooperativa⁸. Kooperativa se nachází na druhém místě v tuzemském trhu. Druhá největší pojišťovna na trhu byla založena v roce 1991. V témže roce se stala součástí skupiny Vienna Insurance Group. Na území bývalého Československa byla první komerční pojišťovnou. Kooperativa je univerzální pojišťovna pro všechny druhy pojištění.

Kooperativa nabízí dvě varianty s lišící se výší limitů pojistného plnění za jednotlivá rizika i rozsahem asistenčních služeb. Zdarma ke každé sjednané smlouvě je automobil pojištěn na živelné riziko. Smlouva obsahuje i asistenční služby poskytované na území ČR i mimo území ČR. Pojišťovna nabízí svým klientům zdarma pobyt v nemocnici v případě úrazu nebo nemoci.

Povinné ručení od Kooperativy je velmi výhodné pro řidiče bez nehodovosti. Pro tyto řidiče pojišťovna nabízí až 50 % bonus po 10 letech bez nehody. Každým ukončeným rokem bez nehodovosti se klientovi zvyšuje 5 %, které ušetří z původní celkové částky povinného ručení. Řidičům, kteří mají řadu pojistných událostí, uděluje pojišťovna malus. Kooperativa udává pojistníkům malus od 10 % (1-12 měsíců) až do 120 % (60 měsíců a více).

Motoristé s trvalým a těžkým zdravotním postižením, kteří pro svoji potřebu využívají speciálně upravené vozidlo, mají nárok na rozšířený rozsah asistenčních služeb (služba Naděje).

Živelní pojištění vozidla ke každé smlouvě povinného ručení zdarma. Platí pro osobní a užitková vozidla do 3,5 t. Vztahuje se na povodeň, záplavu, krupobití, vichřice, úder blesku, lavinu, sesuv půdy, požár, pád stromu nebo stožáru.

Kooperativa pro své klienty, kteří mají problémy na cestách se svým vozidlem, nabízí smluvní servisy, které poskytnou potřebnou opravu vozidla.

⁸ *Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group* [online]. 2009 [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <www.koop.cz>.

Tabulka č. 4: Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - Limity pojistného plnění

Limity pojistného plnění (v Kč)	Za škody na věci a ušlý zisk (v Kč)	Za škody na zdraví (v Kč)
Standard	35 mil.	54 mil.
Benefit	70 mil.	70 mil.

Zdroj: Kooperativa

Přípojištění dodatečných rizik k povinnému ručení

Kooperativa nabízí pojištění čelního skla, úrazové pojištění, pojištění nákladů na zapůjčení vozu, pojištění právní ochrany, pojištění asistence.

Tabulka č. 5: Pojištění čelního skla

Pojistná částka	5 000 Kč	10 000 Kč	20 000 Kč	.. 0 000 Kč
Roční základní pojistné	450 Kč	750 Kč	1 500 Kč	.. * 750 Kč

Zdroj: Kooperativa

Tabulka č. 6: Úrazové pojištění

Pojistné na jednu osobu ve vozidle	
Smrt následkem úrazu	150 000 Kč
Trvalé následky na zdraví úrazem	300 000 Kč
Tělesné poškození úrazem	37 500 Kč

Zdroj: Kooperativa

Tabulka č. 7: Úrazové pojištění

Počet pojištěných sedadel	do 5	6	7	8	9
Roční základní pojistné	324 Kč	648 Kč	756 Kč	864 Kč	972 Kč

Zdroj: Kooperativa

Tabulka č. 8: Pojištění nákladů na zapůjčení vozidla

Počet sjednaných dnů	5 dnů	10 dnů	15 dnů
Roční základní pojistné	545 Kč	945 Kč	1 345 Kč

Zdroj: Kooperativa

Tabulka č. 9: Pojištění právní ochrany

Pojistná částka	500 000 Kč
Pojistné	900 Kč

Zdroj: Kooperativa

Pojištění asistence

Kooperativa nabízí dvě rozdílné možnosti asistenční služby dle druhu pojištění Standard nebo Benefit. Pojištění asistence při nehodě či poruše v tuzemsku za roční pojistné 96 Kč. Rozepsané asistenční služby viz příloha č. 3.

3.2 *Generali Pojišťovna a.s. (dále jen „Generali“)*

Tato kapitola je zpravována na základě informací z internetových stránek pojišťovny Generali⁹ a Povinné ručení¹⁰.

Generali má na českém trhu dlouhou tradici a složitou historii. První pobočka Assicurazioni Generali v Praze byla vybudována v roce 1832. Pojišťovna se rozrůstala až do 24. října 1945 kdy došlo rozhodnutím prezidenta republiky ke znárodnění všech soukromých pojišťoven na trhu. Mezi nimi byla i Generali.

V roce 1993 se Generali vrací na český trh v zastoupení rakouské pojišťovny Erste Allgemeine. Navazuje na více než stoletou tradici v ČR. Roku 1995 se uskutečňuje transformace společnosti Erste Allgemeine na Generali Pojišťovna a.s.

Generali jako první instituce v oblasti bankovníctví a pojišťovnictví v ČR získala certifikát kvality podle mezinárodní normy ISO 9001.

Generali získala v roce 1999 licenci pro poskytování služeb v oblasti neživotního pojištění (pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla). V oblasti neživotního pojištění se stala roku 2003 čtvrtou největší pojišťovnou.

Pro tři varianty nabízené pojišťovnou je možnost mnoho dalších připojištění a možnosti slev, které nejsou obvyklé u většiny pojišťoven. Jako každá pojišťovna tak i Generali nabízí bonus za jízdy bez nehody od 5 - 50 %. Tento bonus je poskytnut i pro PO. Sleva Plus za druhé vozidlo je u pojišťovny velmi výhodná. Pojišťovna dále nabízí slevu na havarijní připojištění, allrisk, minikasko a kasko. Pro klienty, kteří jsou držitelé průkazu ZTP pojišťovna nabízí 20 % z pojistné částky. Pojišťovna také uděluje řidičům s častou nehodovostí malus. Výše malusu je od 25 % za rok až do 150 % za 49 měsíců a více.

⁹ GENERALI pojišťovna [online]. 2007 [cit. 2009-04-01]. Dostupný z WWW: <www.generali.cz>.

¹⁰ Povinné ručení: vše o povinném ručení [online]. 2000-2009 [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <www.povinne-ruceni.com>.

Velké výhody Generali nabízí pro klienty z obcí a malých měst. Ceny jsou finančně výhodnější než od větších měst a hlavního města Prahy. Další finanční zvýhodnění nabízí pojišťovna ve čtvrtletní a pololetní platbě bez přírážek. Nové vozy jsou pojištěny dle prodejní ceny a starší vozy jsou pojištěny dle ceny časové.

Tabulka č. 10: Generali Pojišťovna a.s. - Limity pojistného plnění

Limity pojistného plnění (v Kč)	Za škody na věci a ušlý zisk (v Kč)	Za škody na zdraví (v Kč)
Venkov	35 mil.	35 mil.
Standard	35 mil.	35 mil.
Plus	70 mil.	70 mil.

Zdroj: Generali

Připojištění dodatečných rizik k povinnému ručení

Generali nabízí pojištění skel (čelní, boční a zadní), pojištění náhradního vozidla, úrazové pojištění přepravovaných osob (1 sedadlo 152 Kč / ročně), pojištění právní ochrany, pojištění proti odcizení, pojištění havárie, asistenční služby Generali Assistance. Generali nabízí také připojištění zvané minikasko, které zahrnuje střet se zvířeti, živelní škody, požár, výbuch a vandalismus.

Pojištění skel

Pojištění se sjednává se spoluúčastí 10%, min. 500,- Kč pro případ výměny skla.

Tabulka č. 11: Pojištění skel

Pojistná částka	Roční pojistné
3 000 Kč	436 Kč
5 000 Kč	592 Kč
10 000 Kč	1 000 Kč
15 000 Kč	2 400 Kč
20 000 Kč	3 100 Kč

Zdroj: Generali

Tabulka č. 12: Úrazové pojištění přepravovaných osob

	Varianta I	Varianta II	Varianta III
smrt následkem úrazu	60 000 Kč	120 000 Kč	180 000 Kč
trvalé následky úrazu	120 000 Kč	240 000 Kč	360 000 Kč
odškodné po dobu nezbytné léčby	60 Kč / den	60 Kč / den	60 Kč / den
roční pojistné pro 5 míst ve vozidle	675 Kč	1350 Kč	2 025 Kč

Zdroj: Generali

Tabulka č. 13: Pojištění náhradního vozidla

Produkt	Pojistná částka	Maximální denní limit	Roční pojistné
Varianta I	15 000 Kč	1 500 Kč	888 Kč
Varianta II	30 000 Kč	2 000 Kč	1 488 Kč

Zdroj: Generali

Pojištění zavazadel

Pojištění je zahrnuto na škodu živelní události, poškození, odcizení či ztrátu při nehodě šetřené policií, krádeží. S pojistnou událostí se podílí také spoluúčast pojištěného ve výši 10 %, min. 500 Kč.

Tabulka č. 14: Limity plnění pojištění zavazadel

Produkt	Pojistná částka	Roční pojistné
Varianta I	10 000 Kč	500 Kč
Varianta II	20 000 Kč	1 000 Kč
Varianta III	30 000 Kč	1 500 Kč

Zdroj: Generali

Pojištění právní ochrany

Hrazené náklady pojišťovnou pro všechny právní úkony do výše 200 000 Kč.

Pojištění právní ochrany vlastníka motorového vozidla:

- osobní a užitkové vozidlo do 3,5 t 960 Kč.

Pojištění právní ochrany řidiče motorového vozidla:

- Roční pojistné 700 Kč.

Pojištění Minikasko

Tento druh pojištění je výhodný pro klienty, kteří nechtějí moc investovat do svého vozidla. Pojištění se sjednává na aktuální pojištění vozidla. Zahrnuje pojištění proti živelní škodě, střet se zvěří, výbuch, požár, vandalismus. Pojištění je bez spoluúčasti kromě vandalismu, zde je spoluúčast 5 % a minimálně 5 000 Kč. K pojištění Minikasko lze dále připojistit odcizení vozidla se spoluúčastí 10 % a minimálně 10 000 Kč.

Pojištění Kasko

Pojištění je určeno proti poškození a odcizení. Je zde možnost tří způsobů pojištění:

- *Allrisk*: pro možnost poškození a ztrátě vozidla, živelní události, výbuch, požár, střetem zaviněním jednáním cizí osoby.
- *Individuální potřeby připojištění*: živelní události, vandalismus, havárie. Pojištění proti odcizení pro vozidla 3–11 let staré. Určeno pro osobní a užitková vozidla. Možnost pojištění Minikasko.
- *Komplet pojištění*: povinné ručení a pojištění kasko. K této kombinaci pojištění je zdarma bezpečnostní program technické pomoci při poruše vozidla.

Asistenční služby

Generali nabízí svým klientům dvě varianty asistenční služby. Limity pojistného plnění viz příloha č. 4.

Generali Asistence

Základní asistenční služba, kterou pojišťovna poskytuje zdarma k povinnému ručení, k allrisk nebo její kombinaci. Lze sjednat osobní vozidla do 3,5 t s max. 9 sedadly a nákladní vozidla nad 3,5 t.

Generali Top Asistence

Určena pro vozidla do 11 let. Finančně výhodnější pro klienty, kteří mají zájem uzavírat smlouvy na dobu neurčitou povinné ručení a allrisk nebo havarijní pojištění.

- osobní automobil do 3,5 t – 500 Kč / ročně,
- nákladní automobil nad 3,5 t – 900 Kč / ročně.

Nárok na asistenční službu má klient v rámci pojištění max. 2x za roční zúčtovací období.

3.3 Allianz pojišťovna, a.s. (dále jen „Allianz“)

Tato kapitola je zpravována na základě interních materiálů, sazebníků a internetových stránek pojišťovny Allianz¹¹ a Povinné ručení¹².

Allianz je dceřiná společnost světového koncernu Allianz SE. Allianz působí na českém trhu od roku 1993. Patří mezi tři největší pojišťovny. Od roku 1999 pojišťovna nabízí povinné ručení.

Allianz nabízí tři varianty povinného ručení dle limitů pojistného plnění. Zdarma ke každému povinnému ručení má klient asistenční služby pro případ nehody nebo poruchy na vozidle. Klient pojišťovny má možnost sledovat vyřizování pojistných událostí on-line přes internet. Allianz rozděluje svoje klienty do dvou skupin podle věku a místa bydliště. Nejdražší pojistné mají obyvatelé Prahy, poté Praha východ a Praha západ. Snížené pojistné mají obyvatelé ve městech nad 90 tisíc obyvatel, nejlevější pojistné mají obyvatelé měst do 90 tisíc obyvatel. V kategorii věk se rozdělují klienti do 21 let, mezi 21 a 40 let a starší 40 let a tím odpovídající přírázky k pojistnému.

Tabulka č. 15: Allianz pojišťovna, a.s. - Limity pojistného plnění

Limity pojistného plnění (v Kč)	Za škody na věci a ušlý zisk (v Kč)	Za škody na zdraví (v Kč)
Základní	35 mil.	35 mil.
Navýšený	50 mil.	50 mil.
Maximální	100 mil.	100 mil.

Zdroj: Allianz pojišťovna, a.s.

Pro každého klienta Allianz nabízí mnoho bonusů. V první řadě nabízí bonus za jízdu bez nehody. Za každý rok bez nehody získá klient slevu ve výši 5 %. Maximální výše bonusu je 50 %. Bonus za věrnost ve výši 10 % nabízí klientům, kteří si sjednají další pojištění u Allianz (pojištění majetku, penzijní připojištění, živností pojištění). Pokud klientovi je více než 40 let dostává od Allianz bonus za zkušenost ve výši 10 %. Podnikatelé FO i PO získávají 10 % bonus. Klient, který o sobě může tvrdit, že jezdí spolehlivě bez nehody, si u Allianz může sjednat povinné ručení se spoluúčastí a získá 11% bonus. Všechny bonusy se sčítají.

¹¹ Allianz [online]. 2000-2009 [cit. 2009-03-31]. Dostupný z WWW: <<http://www.allianz.cz/>>.

¹² Povinné ručení: vše o povinném ručení [online]. 2000-2009 [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <www.povinne-ruceni.com>.

Pojišťovna také klientům se zaviněnými pojistnými událostmi uděluje malus a již od 25 % za rok až do 150 % za 4 roky a více.

Povinné ručení Sezóna

Pokud vozidlo pojištěné u Allianz není využíváno celoročně má klient možnost platit pouze měsíce, po které využívá vozidlo. Klient není povinen odevzdávat SPZ ani osvědčení o registraci vozidla evidenčnímu orgánu. Pro tento druh pojištění se také vztahují bonusy a malusy.

Bonus za jízdu bez nehody na 2. až 4. vozidlo

Klient, který má ujednané individuální povinné ručení, je již možné převést bonus v dané výši už z platné smlouvy na následující nově sjednané pojistné smlouvy na povinné ručení na 2. maximálně 4. vozidlo, při zachování bonusu u stávající pojistné smlouvy.

Připojištění dodatečných rizik k povinnému ručení

Allianz poskytuje k povinnému ručení další možnosti pojištění. Pojištění skel (čelní, boční a zadní), pojištění náhradního vozidla, úrazové pojištění osob ve vozidle, pojištění zavazadel, pojištění základní asistence, pojištění asistence plus.

Pojištění skel

Pojištění nejenom čelního skla, ale i boční a zadní okno je v pojistném plnění. V případě živelní události, havárie, odcizení i vandalismu. Spoluúčast je jednotné 10 % z pojistné částky. V prvních 6 měsících pro starší vozidla 50 % z pojistné částky.

Tabulka č. 16: Pojištění skel

Limit pojistného plnění:	
5 000 Kč	492 Kč
10 000 Kč	984 Kč
20 000 Kč	1 392 Kč
30 000 Kč	1 788 Kč
50 000 Kč	3 120 Kč
100 000 Kč	5 436 Kč

Zdroj: Allianz pojišťovna, a.s.

Úrazové pojištění osob ve vozidle

V pojištění jsou zahrnuty všechny osoby přepravované ve vozidle. Základní pojistné částky lze ujednat až na trojnásobek.

Tabulka č. 17: Úrazové pojištění osob ve vozidle

Pojistné krytí na jedno sedadlo = osoba	960 Kč / ročně
Odškodné po dobu nezbytné léčby	50 Kč / den
Odškodné při pobytu v nemocnici	50 Kč / den
Trvalé následky na zdraví úrazem - % z částky	200 000 Kč
Smrt následkem úrazu	100 000 Kč

Zdroj : Allianz pojišťovna, a.s.

Pojištění náhradního vozidla

Pojištění je určeno pro osobní a nákladní vozidla s celkovou hmotností do 3,5 t. S tímto pojištěním souvisí i možnost získání nákladů na úhradu za nájem náhradního vozidla maximálně 10 dnů, při maximální ceně 1 000 Kč / den. Pouze v případě, že vozidlo zůstalo následkem dopravní nehody poškozeno

Pojištění zavazadel

Pojištění zavazadel lze uplatnit pro přepravovaná zavazadla ve vozidle. V případě živelní události, havárie, odcizení, vandalismu a ztráty.

Limity pojistného plnění:

- 15 000 Kč
- 30 000 Kč

Pojištění základní asistence

Asistenční služby ze základní pojištěné asistence využívají řidiči a osoby přepravované ve vozidle s platným povinným ručením. Současné ujednání pojištění asistence PLUS a pojištění základní asistence se počítají. Tato asistenční služba je možná uplatnit také při základním havarijním pojištěním pro případ havárie. Při havarijním pojištěním se pojistné limity plnění základní asistence zdvojnásobují. Allianz má smluvní servisy, které poskytnou klientovi opravu vozidla. Limity plnění pojištění základní asistence a asistence PLUS viz příloha č. 5.

3.4 Česká pojišťovna a.s. (dále jen „ČP“)

Informace v této kapitole jsou zpravovány na základě interních materiálů pojišťovny a internetových stránek společnosti ČP¹³.

Začátkem 20. století začala pojišťovna jako první nabízet svým klientům různá pojištění. Po roce 1948 vznikla první a jediná Československá pojišťovna. Monopolní postavení si udržela až do roku 1991, kdy byl schválen nový zákon o pojišťovnictví. Nově otevřený trh umožnil vstup nových pojišťoven.

Na dnešním vysoce rozvinutém konkurenčním trhu je ČP mezi 5 nejlépe hodnocené pojišťovny v oblasti pojištění motorových vozidel.

ČP nabízí dvě možnosti povinného ručení dle limitů pojistného plnění. ČP nabízí svým klientům zdarma úrazové pojištění pro řidiče a asistenční službu POHODA Klasik. Pojišťovna za své klienty ručí právní ochranou pojistného do výše 10 000 Kč.

Tabulka č. 18: Česká pojišťovna a.s. - Limity pojistného plnění

Limity pojistného plnění (v Kč)	Za škody na věci a ušlý zisk (v Kč)	Za škody na zdraví (v Kč)
Standard	40 mil.	40 mil.
Bonus exklusive	100 mil.	100 mil.

Zdroj: Česká pojišťovna a.s.

Jako každá pojišťovna tak i ČP nabízí pro každého klienta bonus za jízdu bez nehody. Za každý rok bez nehody získá klient slevu ve výši 5 %. Maximální výše bonusu je 50 %. K základnímu bonusu pojišťovna nabízí extra bonus ve výši 5 % ze základní sazby, když řidič jezdí bez nehody 3 roky. Každý klient, který má sjednáno k povinnému ručení i havarijní připojištění získává od pojišťovny 5 % slevu z povinného ručení. Malus u ČP je nejnižší ze všech posuzovaných pojišťoven. Přírůžka ve výši od 10 % za rok až do 100 % za čtyři roky a více.

Připojištění dodatečných rizik k povinnému ručení

ČP poskytuje k povinnému ručení další možnosti pojištění. Pojištění čelního skla, pojištění zavazadel, úrazové připojištění osob ve vozidle, pojištění asistencí služeb POHODA Special, POHODA SOS.

¹³ Česká pojišťovna [online]. 2008 [cit. 2009-04-01]. Dostupný z WWW: <www.ceskapojistovna.cz>.

Pojištění skla

Pojištění pouze čelního skla ve výši pojistného plnění od 6 000 Kč do 100 000 Kč. Pojištění bočních skel a zadního skla pojišťovna neposkytuje.

Úrazové pojištění řidiče – ZDARMA

Limity pojistného plnění z úrazového pojištění řidiče:

- smrt následkem úrazu 100 000 Kč,
- trvalé následky úrazu 200 000 Kč.

Úrazové připojištění osob ve vozidle

Pojištění všech osob ve vozidle do 6 sedadel:

- pojištění všech osob ve vozidle 672 Kč /ročně,
- výše pojistného závisí na typu vozidla a výši krytí,
- smrt následkem úrazu 100 000 Kč,
- trvalé následky úrazu 200 000 Kč.

Pojištění zavazadel a věcí osobní potřeby

Sjednává se s jednotnou spoluúčastí na škodě 1 % a nejméně však 1 000 Kč z pojistné částky. Pojistné lze sjednat od výše pojistného plnění 10 000 Kč až do 50 000 Kč.

Asistenční služby v tuzemsku i v zahraničí

Ke každé sjednané smlouvě povinného ručení pojišťovna poskytuje zdarma asistenční službu POHODA Klasic. Klient si může podle svého rozhodnutí rozšířit za poplatek asistenční služby POHODA Special nebo POHODA SOS.

Ke sjednané smlouvě povinného ručení a havarijního připojištění pojišťovna poskytuje zdarma asistenční službu POHODA Special.

Pojišťovna neposkytuje asistenční služby pouze svým klientům, ale i řidičům, kterým klient ČP způsobil škodu. Z povinného ručení se hradí oprava vozidla, odtažení vozidla do nejbližšího servisu nebo oprava vozidla přivolaným mechanikem přímo na místo nehody. ČP má garantující smluvní servisy, které poskytnou klientovi opravu vozidla. Klient zaplatí pouze DPH nebo poměrnou částku spoluúčasti. Rozsah asistenčních služeb viz příloha č. 6.

3.5 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen „ČPP“)

Kapitola je zpravována na základě internetových stránek společnosti ČPP¹⁴ a Povinné ručení¹⁵.

ČPP vstoupila na český trh v listopadu 1995. Společnost je členem České asociace pojišťoven, České kanceláře pojistitelů a členem Hospodářské komory hlavního města Prahy, Francouzsko-české obchodní komory a dalších sdružení. Roku 2005 pojišťovna vstoupila do skupiny Vienna Insurance Group.

ČPP nabízí tři možnosti povinného ručení dle limitů pojistného plnění. Každý klient má možnost získat od pojišťovny bonusy a slevy. Jako první bonus lze získat Extra bonus PROFI. Po roce bez nehody klient získává 5 % bonus, možnost získání bonusu až do 50 % za nehodovost 10 let. Slevy z pojistného poskytují ve výši 5 % při sjednaném havarijním pojištění a 10 % slevy na pojištění majetku a odpovědnosti občanů. Pojišťovna uděluje přírážku k pojistnému neboli malus od 10 % za rok až do výše 150 % za 61 měsíců a více.

Tabulka č. 19: Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - Limity pojistného plnění

Limity pojistného plnění (v Kč)	Za škody na věci a ušlý zisk (v Kč)	Za škody na zdraví (v Kč)
SPOROPOV	35 mil.	35 mil.
SPECIÁL PLUS	50 mil.	50 mil.
SUPER PLUS	100	100

Zdroj: Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

SPOROPOV

Povinné ručení lze sjednávat pro osobní a nákladní vozidla do 12 t. Tento typ pojištění je výhodný pro řidiče, kteří využívají svoje vozidlo pouze v tuzemsku. V zahraničí klient musí uhradit sjednanou spoluúčast do max. výše 12 000 Kč. K pojištění lze sjednat zdarma pojištění přípojného vozíku do 750 kg nebo mopedu do 50 ccm. Pojišťovna poskytuje zdarma asistenční služby na území ČR do pojistného limitu 1000 Kč.

¹⁴ Česká podnikatelská pojišťovna a.s., Vienna Insurance Group [online]. 2007 [cit. 2009-04-01]. Dostupný z WWW: </www.cpp.cz>.

¹⁵ Povinné ručení: vše o povinném ručení [online]. 2000-2009 [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <www.povinne-ruceni.com>.

SPECIÁL PLUS

Povinné ručení lze sjednávat pro všechna vozidla. Platnost pojištění je platné pro Evropu. K pojištění lze sjednat zdarma pojištění přípojného vozíku do 750 kg nebo mopedu do 50 ccm. Pojišťovna poskytuje zdarma asistenční služby po celé Evropě s lepšími podmínkami než SPOROPOV.

SUPER PLUS

Povinné ručení lze sjednávat pro všechna vozidla. Platnost pojištění je platné pro Evropu. K pojištění lze sjednat zdarma pojištění přípojného vozíku do 750 kg nebo mopedu do 50 ccm. Pojišťovna poskytuje zdarma asistenční služby po celé Evropě s lepšími podmínkami než SPOROPOV a stejné s pojištěním SPECIÁL PLUS. Zdarma je k povinnému ručení pojištění úrazu řidiče.

Extra bonus PROFI

Za tři roky bez nehody obdrží klient 15 % bonus na stálo. Pojistník obdrží bonus už při sjednání smlouvy. Dojde-li v období tří let k pojistné události, musí klient vrátit za celé období, kdy uplatňoval extra bonus vrátit. Bonus je určen pro:

- klienty s nově sjednanou smlouvou,
- smlouva na dobu neurčitou s platbou pololetní nebo roční,
- všechny kategorie vozidel,
- klient nesmí být zařazen v malusové skupině.

Přípojištění dodatečných rizik k povinnému ručení

ČPP nabízí pojištění skel, pojištění nákladů na nájem náhradního vozidla, úrazové pojištění, pojištění zavazadel, pojištění léčených výloh v zahraničí, pojištění přírodních rizik pojištění asistence PLUS.

Pojištění skel

Možnost pojištění všech skel – čelní, boční, zadní, v případě opravy skla (nikoli výměny) nebo sjednaného havarijního pojištění je toto pojištění bez spoluúčasti klienta.

Úrazové pojištění

- smrt následkem úrazu 100 000 Kč,
- trvalé následky úrazu 150 000 Kč,

- odškodné po dobu nezbytné léčby 60 Kč / den,
- odškodné při pobyt v nemocnici 60 Kč /den.

Pojištění nákladů na nájem náhradního vozidla

Pojištění je vhodné v případě opravy vozidla v důsledku nehody, živelní události delší než 1 den nebo v důsledku odcizení vozidla. Pojistná doba možná od 3 do 10 dnů již za 58 hal. / den.

Pojištění zavazadel

- *MINIZAV* - havárie, živelní událost a ztráta,
- *MAXIZAV* - havárie, živelní událost, odcizení, vandalismus a ztráta.

Pojištění léčebných výloh v zahraničí

Pojištění zajišťuje bezodkladnou zdravotní péči, převoz a ošetření, které vzniknou v důsledku nehody pojistného vozidla.

Pojištění přírodních rizik

Živelní událost: povodeň nebo záplava, zřícení skal, zemin nebo lavin, vichřice, krupobití, požár, výbuch, pád stromu nebo jiných předmětů, poškození kabeláže vozidla, přímý střet se zvířetem (poškození plastových částí v prostoru motoru vozidla zvířetem - nejčastěji kunou), pojištění na den 2,33 Kč.

Pojištění základní asistence a asistence PLUS

Asistence Plus s navýšeným limitem pojištění na opravu vozidla v případě nehody. Možnosti dalších služeb jako jsou ubytování v nouzi, vyproštění a odtah vozidla, oprava v místě nehody, úhrada nákladů do místa bydliště, uskladnění nepojízdného vozidla. Při současném sjednání povinného ručení, havarijního pojištění nebo pojištění Asistence Plus se limity plnění sčítají. Limity plnění základní asistence a asistence PLUS viz příloha č. 7.

3.6 Vícekriteriální hodnocení variant

Vícekriteriálním rozhodováním rozumíme výběr jednoho nebo více variant z množiny všech možných variant.

Při výběru variant bylo rozhodováno maximálně objektivně. Varianty jsou posuzovány podle principu Saatyho metody a následnou verifikaci metodou Monte Carlo. Pro vyhodnocení variant jsem využila metodu WSA (Weighted Sum Approach – metoda váženého součtu).

3.6.1 *Volba kritérií*

Povahy kritérií můžeme rozlišovat na kritéria minimalizační a maximalizační. Kritéria minimalizační dosahují nejlepší varianty, jsou-li nejnižší hodnoty. Kritéria maximalizační dosahují nejlepší varianty, jsou-li největší hodnoty.

Kritéria: níže uvedená kritéria budou dosazena do kritériální matice.

1. *Limit krytí za škody na věci a ušlý zisk* – toto kritérium je zvoleno jako maximalizační. Při pojištění vozidla je velmi důležité mít co nejvyšší limit krytí a tím související i další kritéria.
2. *Limit krytí za škody na zdraví* – stejně zvoleno jako u kritéria předchozího jako maximalizační. U vybraných pojišťoven je toto limitní krytí vyšší než limitní krytí za škody na věci a ušlý zisk.
3. *Připojištění dodatečných rizik* – každá pojišťovna nabízí mnoho různých připojištění a pro maximální ochranu svého automobilu, klient má velký výběr. Z tohoto důvodu je toto kritérium zvoleno jako maximalizační, aby byly pokryty požadavky zákazníka.
4. *Cena pojistného* – pro každého klienta je nejlepší nejnižší cena pojistného, ale také vyvážená kvalitní ochranou svého automobilu. Proto toto kritérium je zvoleno jako minimalizační.

3.6.2 Metoda odhadu vah kritérií – Saatyho metoda

Saatyho metoda¹⁶ představuje propracovaný postup pro odhad vah kritérií. Informace pro párové porovnání kritérií lze sestavit jako Saatyho matici. Matice $S = (s_{ij}, i, j = 1, 2, \dots, k)$, se členy s_{ij} lze vykládat jako odhady podílu vah i -tého a j -tého kritéria:

$$s_{ij} \approx \frac{v_i}{v_j}, \quad i, j = 1, 2, \dots, k. \quad (1)$$

1

Členy Saatyho matice $s_{ii} = 1, i = 1, 2, \dots, k$, tj. na diagonále matice jsou jedničky a dále $s_{ij} = 1/s_{ji}, i, j = 1, 2, \dots, k$, tj. členy jsou symetrické podle hlavní diagonály a jsou převrácenými hodnotami.

Stupnice hodnocení kritérií Saatyho metody:

- 1...rovnocenné
- 2...slabá preference
- 3...silná preference
- 4...velmi silná preference
- 5...absolutní preference

Odvození váhy kritérií jako vlastní vektor matice S příslušející největšímu vlastnímu číslu kritériální matice:

$$Sv = \lambda_{\max} v \quad (2)$$

Kde v je hledaný odhad váhového vektoru $s_{\lambda_{\max}}$ je největší vlastní číslo matice S . Pro plně konzistentní matice platí, že $\lambda_{\max} = k$, pro matice, které nejsou plně konzistentní je $\lambda_{\max} > k$. Čím je konzistence matice S více porušena, tím je rozdíl $(\lambda_{\max} - k)$ vyšší. Na tom je založeno posouzení toho, zda je matice párových porovnání dostatečně konzistentní. Je definován tzv. index konzistence $C.I.$ jako:

$$C.I. = \frac{\lambda_{\max} - k}{k - 1} \quad (3)$$

¹⁶ JABLONSKÝ, Josef. *Operační výzkum: kvantitativní modely pro ekonomické rozhodování*. 3. vyd. [s. l.] : Professional Publishing, 2007. 323 s. ISBN 978-80-86946-44-3.

Za dostatečně konzistentní se považují matice s indexem konzistence nižším než 0.1. Poměrně dobrý odhad vektoru v , lze získat jako geometrický průměr prvků v každém řádku matice S normalizovaný tak, aby byl součet jeho prvků roven jedné, tj.

$$v'_i = \left(\prod_{j=1}^k s_{ij} \right)^{1/k} \quad i=1, 2, \dots, k \quad (4)$$

$$v_i = \frac{v'_i}{\sum_{i=1}^k v'_i} \quad i=1, 2, \dots, k \quad (5)$$

Obrázek č. 4: Vyhodnocení kritériální matice

	1	2	3	4
1	1	$\frac{1}{2}$	2	$\frac{1}{4}$
2	2	1	3	$\frac{1}{2}$
3	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	1	$\frac{1}{5}$
4	4	2	5	1
<i>Saatyho metoda</i>	0,1424	0,2651	0,0861	0,5065
<i>Monte Carlo</i>	0,1589	0,2376	0,0794	0,5241

Zdroj: KAMPF, Rudolf. *Finanční aspekty rozvoje silniční infrastruktury: disertační práce*. Pardubice: Univerzita Pardubice, DFJP, 2003, 118 s., 9 příl.

3.6.3 Metoda váženého součtu

Pro tuto metodu využijeme kritériální matici a hodnoty vah -podle Saatyho metody a následné verifikace metody Monte Carlo. Cílem je uspořádání všech variant od nejlepší po nejhorší. Metoda váženého součtu je specifický případ metody funkce užitku, na stupnici od 0 do 1. Nejhorší varianta obdrží ohodnocení nula a nejlepší varianta ohodnocení jedna. Ostatní varianty budou mít užitek mezi krajními hodnotami.

Znamená to, že je třeba při aplikaci této metody nahradit prvky y_{ij} vstupní kritériální matice hodnotami y'_{ij} , které budou představovat užitek varianty X_i při hodnocení podle kritéria Y_j . Hodnoty y'_{ij} lze získat pro maximalizační kritéria podle následujícího vztahu [1]:

$$y'_{ij} = \frac{y_{ij} - D_j}{H_j - D_j} \quad (6)$$

Kde D_j je nejnižší (při maximalizaci tedy nejhorší) a H_j nejvyšší (při maximalizaci nejlepší) kritériální hodnota kritéria Y_j . Z uvedeného vztahu je zřejmé, že užitek y'_{ij} pro nejhorší kritériální hodnotu $y_{ij} = D_j$ bude roven nule a pro nejlepší kritériální hodnotu $y_{ij} = H_j$ bude roven 1. Pro minimalizační kritéria je třeba modifikovat uvedený vztah následovně[1]:

$$y'_{ij} = \frac{H_j - y_{ij}}{H_j - D_j} \quad (7)$$

Celkový užitek varianty X_i lze potom vypočítat jako vážený součet dílčích užiteků podle jednotlivých kritérií[1]:

$$u(X_i) = \sum_{j=1}^k v_j y'_{ij} \quad (8)$$

Varianty je potom možné uspořádat podle klesajících hodnot užitku $u(X_i)$.

Varianty:

1. Kooperativa a.s., Vienna Insurance Group,
2. Generali Pojišťovna a.s.,
3. Allianz pojišťovna a.s.,
4. Česká pojišťovna a.s.,
5. Česká podnikatelská pojišťovna a.s., Vienna Insurance Group.

K vytvoření VHV byly zvolena čtyři kritéria, které lze srovnávat mezi pěti pojišťovnami.

Kritérium 1 představuje limit pojistného plnění za škody na věci a ušlý zisk a kritérium 2 představuje limit pojistného plnění za škody na zdraví. Pro výpočet byly zvoleny základní limity plnění pojistného u každé pojišťovny.

Za kritérium 3 bylo zvoleno připojištění dodatečných rizik k povinnému ručení. Liší se počtem možností, ale také cenou. Pro výpočet zvolen pouze jejich počet.

Cena produktu povinného ručení jako kritérium 4 konkrétního automobilu s cenou poskytovanou od pojišťoven offline. Cena online je u vybraných pojišťoven rozdílná.

Automobil zvolen ve výpočtech:

- Škoda Fabia Classic,
- 16V/63kW 5stup. mech.,
- spotřeba 6,5 l / 100 km,
- Emise CO2 155 g/km,
- Cena 274 900 Kč,
- Pohotovostní hmotnost 1060 kg,
- Objem 1390 cm³.

Vstupní požadavky pro výpočet pojištění:

- osobní automobil do 3 500 kg s objemem 1 390 cm³, výkon motoru 63 kW, hmotnost vozidla 1 060 kg, rok výroby 2009,
- provozovatel fyzická osoba nepodnikající,
- využití vozidla na běžný provoz,
- délka předchozího pojištění a počet zaviněných pojistných událostí – 0,
- frekvence platby – roční,

Vstupní požadavky na pojištěnce:

- věk pojištěnce 21 let, datum narození 24. května 1987, svobodná,
- místo a okres bydliště: Hlavní město Praha (PSČ 155 00), Praha 515 – Stodůlky.

Tabulka č. 20: Ceny pojistného u vybraných pojišťoven

Pojišťovna	Limit pojistného krytí v mil. Kč		Možnosti připojištění	Výše pojistného
	majetek	zdraví		
KOOPERATIVA	35	54	5	6 436 Kč
GENERALI	35	35	5	6 240 Kč
ALLIANZ	35	35	5	7 617 Kč
ČP	40	40	7	6 560 Kč
ČPP	35	35	8	7 187 Kč

Zdroj: interní materiály pojišťoven

Další možná kritéria nemohla být zahrnuta do výpočtů. Nelze je přesně číselně vyjádřit. Kritérium dle bonusů nelze vyjádřit, protože každá pojišťovna nabízí rozdílné množství bonusů a v jiném rozsahu. Jen se shodují v bonusu za jízdu bez nehody v rozmezí 5 – 50 %.

Obrázek č. 5: Vyhodnocení metody VHV

The screenshot shows a software application window titled "Hodnocení variant" (Evaluation of variants). The window has a menu bar with "Soubor", "Úpravy", "Nástroje", "Nastavení", "Okno", and "Nápověda". Below the menu bar is a toolbar with icons for file operations and a lightbulb icon. The main area displays a table with the following data:

	Kritérium 1	Kritérium 2	Kritérium 3	Kritérium 4	Užitek
Váhy	0,16	0,24	0,08	0,52	
Varianta 3	5,5615	8,316	0,397	3992,0697	0,00
Varianta 5	5,5615	8,316	0,6352	3766,7067	0,24
Varianta 2	5,5615	8,316	0,397	3270,384	0,52
Varianta 4	6,356	9,504	0,5558	3438,096	0,68
Varianta 1	5,5615	12,8304	0,397	3373,1076	0,69

Zdroj: KAMPF, Rudolf. *Finanční aspekty rozvoje silniční infrastruktury: disertační práce*. Pardubice: Univerzita Pardubice, DFJP, 2003, 118 s., 9 příl.

Anketa Pojišťovna roku byla vyhodnocena dle známkování nezávislých pojišťovacích makléřů každé pojišťovny. Každou z pojišťoven ze tří až šesti dílčích kategorií dle vlastních zkušeností v rozmezí 1 až 10 bodů.

Výsledky známkování jsou výpočty porovnáváním součtu všech bodů pro danou pojišťovnu děleného počtem respondentů, kteří jí hodnotili. Výpočtem je určeno pořadí v každé dílčí kategorii.

Pořadí v hlavních kategoriích je určeno výsledky jedné pojišťovny a její dosažené hodnoty v jednotlivých dílčích kategoriích. Sečtou se a vydělí počtem kategorií, ve kterých byla pojišťovna hodnocena. Výsledný podíl pojišťoven určuje pořadí v hlavní kategorii.

Tabulka č. 21: Porovnání pořadí pojišťoven

Pořadí pojišťoven dle výpočtů v práci	Pořadí pojišťoven dle hodnocení Asociace
Kooperativa	Kooperativa
ČP	Generali
Generali	Allianz
ČPP	ČP
Allianz	ČPP

Zdroj: Asociace českých pojišťovacích makléřů

Výsledky jsou rozdílné v důsledku využití odlišných způsobů výpočtu. Pro výpočty v bakalářské práci byly zvoleny metody, pro které nelze zohlednit všechna přípustná kritéria.

Závěr

Povinné ručení lze charakterizovat jako soukromé neživotní pojištění, jehož uzavření dle zákona je povinně smluvní. Předmět pojištění je řazen mezi pojištění odpovědnosti za škodu, z hlediska délky trvání pojištění lze povinné ručení charakterizovat jako pojištění dlouhodobé.

Historie pojištění odpovědnosti za škodu z provozu vozidla začíná ve 30. letech 20. století. Pojištění bylo sjednáno dle občanského zákoníku jen na odpovědnost za zavinění. Až do roku 1908 kdy nabyl platnost tzv. automobilový zákon. Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla bylo zcela dobrovolné až do roku 1932, kdy bylo pojištění povinné. Pojištění odpovědnosti dobou prošlo značnými změnami. Největší změna v pojištění odpovědnosti nastala v roce 2000, kdy ze zákonného pojištění u monopolistické pojišťovny vzniklo pojištění povinně smluvní u pojišťovny, kterou si majitel vozidla zvolí sám. Tato změna vznikla zákonem č. 168/1999 Sb. a vyhláškou Ministerstva financí č. 205/1999 Sb. Novela zákona 1. června 2008 přinesla velké změny jak pro samotné majitele vozidel, tak i pro pojistitele. Limit pojistného plnění za škody na věci a ušlý zisk byl navýšen z 18 mil. Kč na 35 mil. Kč. Povinné ručení se prokazuje pouze zelenou kartou jak v České republice, tak i v zahraničí. Zákonem byla podrobněji definována činnost škodních zástupců dle jejich působnosti. Činnost České kanceláře pojistitelů byla rozšířena a od 1. ledna 2009 jsou do garančního fondu vkládány poplatky za nedodržení povinnosti sjednat pojištění odpovědnosti majiteli vozidel, kteří nemají sjednané povinné ručení. Také od 1. ledna 2009 není nutnost přivolávat Policii ČR k dopravní nehodě do 100 000 Kč, ale je povinné vyplnit formulář „Záznam o dopravní nehodě“, který patří mezi povinnou výbavu vozidla.

V bakalářské práci bylo posuzováno pět pojišťoven, které byly vybrány dle ankety Pojišťovna roku 2007 v oblasti pojištění motorových vozidel. Dnešní konkurenční trh je velmi pestrý, a proto takovéto typy anket jsou vítány. Jsou prospěšné pro pojišťovny a usnadní rozhodování některým novým klientům. Každá z vybraných pojišťoven nabízí rozdílné možnosti pojištění i za rozdílné ceny. Každý klient si v pojišťovnách může podle svých požadavků vybrat pro sebe to nejlepší. Proto v bakalářské práci byly provedeny výpočty dle vhodně zvolených kritérií a vypočteno Saatyho metodou a ověřeno metodou Monte Carlo. Tyto výpočty byly následně využity ve výpočtech metodou váženého součtu, který určil výsledné pořadí pojišťoven. Pořadí pojišťoven bylo rozdílné od ankety až na první místo, to v obou případech obsadila pojišťovna Kooperativa.

Použitá literatura

- [1] JABLONSKÝ, Josef. *Operační výzkum: kvantitativní modely pro ekonomické rozhodování*. 3. vyd. [s. l.] : Professional Publishing, 2007. 323 s. ISBN 978-80-86946-44-3.
- [2] CIPRA, Tomáš. *Pojistná matematika - teorie a praxe*. 2. aktualiz. vyd. [s.l.] : Ekopress, s.r.o., 2006. 411 s. ISBN 80-86929-11-6.
- [3] KOPECKÝ, Karel. *Povinné ručení: otázky a odpovědi*. 2. rozš. vyd. Havlíčkův Brod : GRADA Publishing a.s., 2005. 112 s. ISBN 80-247-1065-X.
- [4] DAŇHEL, Jaroslav a kol. *Pojistná teorie*. 1. vyd. [s.l.] : Profesional Publishing, 2005. 332 s. ISBN 80-86419-84-3.
- [5] ČEJKOVÁ, Viktória. *Pojistný trh*. [s.l.] : GRADA Publishing spo. s r.o., 2002. 119 s. ISBN 80-247-0137-5.
- [6] MARVAN, Miroslav, CHALUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu (1918-1945) 2.díl*. 1. vyd. Bratislava: ALFA KONTI spol. s r.o., 1993. 426 s. ISBN 80-88739-01-2.
- [7] KAMPF, Rudolf. *Finanční aspekty rozvoje silniční infrastruktury: disertační práce*. Pardubice: Univerzita Pardubice, DFJP, 2003, 118 s., 9 příl.
- [8] ŠLÉGL, Martin. *Povinné ručení a jeho modifikace u tří komerčních pojišťoven: bakalářská práce*. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2008, 69 s., 15 příl.
- Zákony**
- [9] Zákon č. 168/1999 Sb. *o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla* podle stavu k 1. 6 2008 Ostrava: Sagit, 2008. ISBN 978-80-7208-687-0.

- [10] Vyhláška Ministerstva financí č. 205/1999 Sb., kterou provádí zákon č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle stavu k 1. 6 2008 Ostrava: Sagit, 2008. ISBN 978-80-7208-687-0.

Elektronické dokumenty

- [11] *Asociace českých pojišťovacích makléřů* [online]. 2005 [cit. 2009-03-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.acpm.cz/index.php?action=section&id=22454>>.
- [12] *Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group* [online]. 2009 [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <www.koop.cz>.
- [13] *Allianz* [online]. 2000-2009 [cit. 2009-03-31]. Dostupný z WWW: <<http://www.allianz.cz/>>.
- [14] *GENERALI pojišťovna* [online]. 2007 [cit. 2009-04-01]. Dostupný z WWW: <www.generali.cz>.
- [15] *Česká pojišťovna* [online]. 2008 [cit. 2009-04-01]. Dostupný z WWW: <www.ceskapojistovna.cz>.
- [16] *Česká podnikatelská pojišťovna a.s., Vienna Insurance Group* [online]. 2007 [cit. 2009-04-01]. Dostupný z WWW: <www.cpp.cz>.
- [17] *Povinné ručení: vše o povinném ručení* [online]. 2000-2009 [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <www.povinne-ruceni.com>.
- [18] *Česká kancelář pojistitelů* [online]. 2009 [cit. 2009-04-30]. Dostupný z WWW: <www.ckp.cz>.
- [19] *Česká asociace pojišťoven* [online]. 2007-2008 [cit. 2009-05-05]. Dostupný z WWW: <www.cap.cz>.

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Výše denní sazby podle druhu vozidla	- 26 -
Tabulka č. 2: Standardní pojistné hraničního pojištění dle § 14 odst. 1, 2 a 3 zákona.....	- 28 -
Tabulka č. 3: Pojistné za hraniční pojištění s minimální přírůžkou dle §14 odst. 4 zákona	- 29 -
Tabulka č. 4: Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - Limity pojistného plnění	- 33 -
Tabulka č. 5: Pojištění čelního skla	- 33 -
Tabulka č. 6: Úrazové pojištění	- 33 -
Tabulka č. 7: Úrazové pojištění	- 33 -
Tabulka č. 8: Pojištění nákladů na zapůjčení vozidla.....	- 33 -
Tabulka č. 9: Pojištění právní ochrany	- 33 -
Tabulka č. 10: Generali Pojišťovna a.s. - Limity pojistného plnění.....	- 35 -
Tabulka č. 11: Pojištění skel.....	- 35 -
Tabulka č. 12: Úrazové pojištění přepravovaných osob.....	- 36 -
Tabulka č. 13: Pojištění náhradního vozidla	- 36 -
Tabulka č. 14: Limity plnění pojištění zavazadel.....	- 36 -
Tabulka č. 15: Allianz pojišťovna, a.s. - Limity pojistného plnění	- 38 -
Tabulka č. 16: Pojištění skel.....	- 39 -
Tabulka č. 17: Úrazové pojištění osob ve vozidle.....	- 40 -
Tabulka č. 18: Česká pojišťovna a.s. - Limity pojistného plnění.....	- 41 -
Tabulka č. 19: Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - Limity pojistného plnění	- 43 -
Tabulka č. 20: Ceny pojistného u vybraných pojišťoven.....	- 50 -
Tabulka č. 21: Porovnání pořadí pojišťoven	- 52 -

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Vývoj objemu předeepsaného pojistného v ČR.....	- 11 -
Obrázek č. 2: Organizační uspořádání a vedení kanceláře.....	- 25 -
Obrázek č. 3: Počet pojištěných vozidel za rok 2005-2008 (údaje za členy ČAP).....	- 27 -
Obrázek č. 4: Vyhodnocení kritériální matice.....	- 48 -
Obrázek č. 5: Vyhodnocení metody VHV.....	- 51 -

Seznam zkratek

BMS – Bolusový a malusový systém

ČKP – Česká kancelář pojistitelů

ČP – Česká pojišťovna a.s.

ČPP - Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

EHP – Evropský hospodářský prostor

FO – Fyzická osoba

MF – Ministerstvo financí

PO – Právnícká osoba

VHV – Vícekriteriální hodnocení variant

Seznam příloh

Příloha č. 1: Formulář pro pojišťovny při nehodě	- 60 -
Příloha č. 2: Anketní lístek	- 61 -
Příloha č. 3: Kooperativa - Asistenční služby	- 63 -
Příloha č. 4: Generali – Asistenční služby.....	- 64 -
Příloha č. 5: Allianz - Asistenční služby	- 66 -
Příloha č. 6: ČP - Asistenční služby	- 68 -
Příloha č. 7: ČPP - Asistenční služby	- 69 -

ZÁZNAM O DOPRAVNÍ NEHODĚ

1. Datum nehody: _____	Čas: _____	2. Místo: _____ Stát: _____	Místo: _____ Stát: _____	3. Zranění vč. lehkého: ne ☐ ano ☐																
4. Věcná škoda na jiných: vozidlech než A a B předmětech ne ☐ ano ☐ ne ☐ ano ☐		5. Svědci: Jména, adresy, tel.:																		
VOZIDLO A		12. OKOLNOSTI NEHODY	VOZIDLO B																	
6. Pojistník/pojištěný (dle dokladu o pojištění): PŘÍJMENÍ: Jméno: Adresa: PSČ: Stát: Tel./e-mail:		K upřesnění nákreсу označte křížkem odpovídající políčka *nehodící se škrtně ↓ A ↓ B ☐ 1 *parkovalo/stálo 1 ☐ ☐ 2 *vyjždělo z parkoviště/otevřené dveře 2 ☐ ☐ 3 zaparkovávalo 3 ☐ ☐ 4 vyjždělo z parkoviště, soukromého pozemku, polní cesty 4 ☐ ☐ 5 vyjždělo na parkoviště, soukr. pozemek, polní cestu 5 ☐ ☐ 6 vyjždělo na kruh, objezd 6 ☐ ☐ 7 jelo na kruhovém objezdu 7 ☐ ☐ 8 najelo zezadu při jízdě stejným směrem ve stejném pruhu 8 ☐ ☐ 9 jelo souběžně v jiném jízdním pruhu 9 ☐ ☐ 10 změnilo jízdni pruh 10 ☐ ☐ 11 předjíždělo 11 ☐ ☐ 12 odbočovalo vpravo 12 ☐ ☐ 13 odbočovalo vlevo 13 ☐ ☐ 14 couvalo 14 ☐ ☐ 15 vjelo do protisměru 15 ☐ ☐ 16 přijíždělo zprava (na křižovatce) 16 ☐ ☐ 17 nerespektovalo přednost v jízdě, nebo žervenou na semaforu 17 ☐ ◀ udejte počet označených políček ▶	6. Pojistník/pojištěný (dle dokladu o pojištění): PŘÍJMENÍ: Jméno: Adresa: PSČ: Stát: Tel./e-mail:																	
7. Vozidlo <table border="1" style="width:100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width:50%;">MOTOROVÉ VOZIDLO</th> <th style="width:50%;">PŘÍPOJNÉ VOZIDLO</th> </tr> <tr> <td>Tov. značka, typ</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Registrační značka</td> <td>Registrační značka</td> </tr> <tr> <td>Stát registrace</td> <td>Stát registrace</td> </tr> </table>		MOTOROVÉ VOZIDLO	PŘÍPOJNÉ VOZIDLO	Tov. značka, typ		Registrační značka	Registrační značka	Stát registrace	Stát registrace	7. Vozidlo <table border="1" style="width:100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width:50%;">MOTOROVÉ VOZIDLO</th> <th style="width:50%;">PŘÍPOJNÉ VOZIDLO</th> </tr> <tr> <td>Tov. značka, typ</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Registrační značka</td> <td>Registrační značka</td> </tr> <tr> <td>Stát registrace</td> <td>Stát registrace</td> </tr> </table>	MOTOROVÉ VOZIDLO	PŘÍPOJNÉ VOZIDLO	Tov. značka, typ		Registrační značka	Registrační značka	Stát registrace	Stát registrace	8. Pojistitel (dle dokladu o pojištění): NÁZEV: Číslo poj. smlouvy: Číslo zelené karty: Doklad o pojištění nebo zelená karta platná od: do: Pobočka (obch. zast. nebo makléř): NÁZEV: Adresa: Stát: Tel./e-mail: Je vozidlo pojištěno havarijně? ne ☐ ano ☐	
MOTOROVÉ VOZIDLO	PŘÍPOJNÉ VOZIDLO																			
Tov. značka, typ																				
Registrační značka	Registrační značka																			
Stát registrace	Stát registrace																			
MOTOROVÉ VOZIDLO	PŘÍPOJNÉ VOZIDLO																			
Tov. značka, typ																				
Registrační značka	Registrační značka																			
Stát registrace	Stát registrace																			
9. Řidič (dle řidičského průkazu): PŘÍJMENÍ: Jméno: Datum narození: Adresa: Stát: Tel./e-mail: Číslo řidičského průkazu: Skupina (A, B, ...): Platnost řidičského průkazu do:		9. Řidič (dle řidičského průkazu): PŘÍJMENÍ: Jméno: Datum narození: Adresa: Stát: Tel./e-mail: Číslo řidičského průkazu: Skupina (A, B, ...): Platnost řidičského průkazu do:																		
10. Označte šipkou body vzájemného střetu na vozidle A → 		10. Označte šipkou body vzájemného střetu na vozidle B → 																		
11. Viditelná poškození na vozidle A:		11. Viditelná poškození na vozidle B:																		
14. Vlastní poznámky:		15. Podpisy řidičů	14. Vlastní poznámky:																	

Respondent:

Pojišťovna	Produkt	Body
AXA životní pojišťovna	Comfort Plus	
	IŽP Medvídek	
	Rodinné úrazové pojištění	
CARDIF PRO VITA	Pojištění schopnosti splácet finanční závazek	
Česká podnikatelská pojišťovna	Flotilové pojištění	
	Evropská penze – důchodový program	
Česká pojišťovna	DYNAMIK Plus	
	Pojištění bytových domů, společenství vlastníků	
Evropská Cestovní Pojišťovna	MultiTrip	
	Future / Future Junior	
Generali	TopGEN	
	Povinné ručení se slevou Plus	
Kooperativa	Komplexní program pojištění flotil	
	TREND – komplexní pojištění malých a středních podnikatelů	
	OPTIMUM – společné pojištění rodinného domu a domácnosti	
Pojišťovna České spořitelny	FLEXI	
Triglav	Pojištění občanského majetku – pojištění obytných domů	
Wüstenrot	Wüstenrot Invest	

Pokyny k vyplnění: každému produktu můžete udělit 1 až 10 bodů.

Pojišťovna (názyv poj. jsou platné k 31.12. 2007)	Inovace pojistných produktů	Spolupráce s makléři	Likvidace škod
Atradius Credit Insurance N.V., organizační složka			
Cestovní pojišťovna ADRIA Way družstvo			
Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.			
D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.			
Euler Hermes Časob, úvěrová pojišťovna, a.s.			
Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.			
Komerční úvěrová pojišťovna EGAP, a.s.			
Pojišťovna VZP, a.s.			
Vitalias pojišťovna, a. s.			

Podpis oprávněné osoby:

Pokyny k vyplnění: každé kategorii u každé pojišťovny můžete udělit 1 až 10 bodů.

Asistenční pojištění	<i>Varianta Standard</i>	<i>Varianta Benefit</i>
<i>V tuzemsku</i>		
odtažení nepojízdného vozidla ZDARMA	do 50 km	do 75 km
uskladnění nepojízdného vozidla	do 10 dnů	do 10 dnů
<i>V zahraničí</i>		
odtažení nepojízdného vozidla do 3,5 t	do 50 km (do 120 €)	75 km (do 120 €)
odtažení nepojízdného vozidla od 3,5 t do 12 t	do 75 km (do 300 €)	do 75 km (do 300 €)
ubytování pro celou posádku na jednu noc	do 50 € / osoba	50 € / osoba
pomoc v právních záležitostech	do 750 €,	Do 750 €
finanční výpomoc (podmínkou je složení jistiny třetí osobou v ČR)	maximálně do 1000 €	maximálně do 1000 €
uskladnění nepojízdného vozidla maximálně po dobu 7 dnů a	do maximální ceny 13 €/den,	do maximální ceny 13 €/den,
telefonické tlumočení a vzkazovou službu při jednání s úřady	ano	ano

Zdroj: Kooperativa

Generali Assistance	Limity plnění základní asistence Generali Assistance			
	V tuzemsku		V zahraničí	
	do 3,5 t	nad 3,5 t	do 3,5 t	nad 3,5 t
sjednané k povinnému ručení	2 000 Kč	3 000 Kč	3 000 Kč	4 000 Kč
Sjednané pojištění allrisk nebo havarijní pojištění	2000 Kč	3 000 Kč	6 000 Kč	8 000 Kč
sjednané k povinnému ručení pojištění a allrisk nebo havarijní pojištění	4 000 Kč	6 000 Kč	9 000 Kč	12 000 Kč

Generali Top Assistance	Limity plnění základní asistence Generali Assistance	
	do 3,5 t	nad 3,5 t
V tuzemsku	4 000 Kč	6000 Kč
V zahraničí	9 000 Kč	12 000 Kč

V tuzemsku i v zahraničí	Generali Assistance		Generali Top Assistance	
	do 3,5 t	nad 3,5 t	do 3,5 t	nad 3,5 t
Vozidlo je po nehodě či poruše nepojízdné: - výlohy za příjezd a odjezd asistenční služby - výlohy za vyproštění a manipulaci s vozidlem - náklady na opravení vozidla na místě (úhrady náhradních dílů, které si hradí oprávněná osoba sama)	po dobu 45 minut	po dobu 60 minut	po dobu 45 minut	po dobu 60 minut
odtažení nepojízdného vozidla, včetně nezbytné manipulace s vozidlem před a po uskutečnění odtažení	ano	ano	ano	ano
uskladnění vozidla do 3 dnů	ano	ano	ano	ano
Poskytnutí náhradního vozidla po dobu 24 h, to pouze v případě, kdy je vozidlo nepojízdné do 12 h od příjezdu asistenční služby na místo pojistné události.	ano	ne	ano	ne

V tuzemsku i v zahraničí	Generali Assistance		Generali Top Assistance	
	do 3,5 t	nad 3,5 t	do 3,5 t	nad 3,5 t
			Jen v zahraničí	
Uhrazení nákladů do místa bydliště	x	x	ano	ano
Ubytování při nehodě či poruše nebo odcizení vozidla (max. 2 noci)	x	x	75 € / noc / vozidlo	75 € / noc / vozidlo

Zdroj: Generali

Pojištění základní asistence	<i>Limity plnění pro vozidla se sjednaným povinným ručením - ZDARMA</i>			
	Limit plnění v tuzemsku		Limit plnění v cizině	
	do 3,5 t	nad 3,5 t	do 3,5 t	nad 3,5 t
Vozidlo je po nehodě či poruše nepojízdné: - výlohy za příjezd a odjezd asistenční služby - výlohy za vyproštění a manipulaci s vozidlem - náklady na opravení vozidla na místě - vynaložené náklady na odtažení vozidla	2 500 Kč	2 500 Kč	3 000 Kč	5 000 Kč

Pojištění asistence PLUS	<i>Limity plnění pro vozidla se sjednaným pojištěním asistence PLUS</i>			
	Limit plnění v tuzemsku		Limit plnění v cizině	
	do 3,5 t	nad 3,5 t	do 3,5 t	nad 3,5 t
Vozidlo je po nehodě či poruše nepojízdné - výlohy za příjezd a odjezd asistenční služby - výlohy za vyproštění a manipulaci s vozidlem - náklady na opravení vozidla na místě - vynaložené náklady na odtažení vozidla	5 000 Kč	5 000 Kč	10 000 Kč	10 000 Kč
Ubytování při nehodě či poruše nebo odcizení vozidla (max. 2 noci)	2 000 Kč osoba/noc	2 000 Kč osoba/noc	2 000 Kč osoba/noc	2 000 Kč osoba/noc
Uskladnění nepojízdného vozidla (max. 2 dny)	500 Kč/den	750 Kč/den	500 Kč/den	2 000 Kč/den
Úhrada nákladů na dopravu do místa bydliště při nehodě či poruše nebo odcizení vozidla	ano	ano	ano	ano

Zdroj: Allianz

Rozsah asistenčních služeb		POHODA Klasic	POHODA Special	POHODA SOS
	cena pojistného	ZDARMA	500 Kč / ročně	1 500 Kč / ročně
Havárie	úhrada práce mechanika	až 2 hodiny	až 2 hodiny	až 3 hodiny
	odtažení vozidla	do 50 km	do 500 km	bez limitu
	úhrada nákladů za ponechání zničeného vozu v zahraničí	ano	ano	ano
	uskladnění nepojízdného vozidla	až 10 dnů (do 20 €/den)	až 10 dnů (do 20 €/den)	až 20 dnů (do 20 €/den)
	telefonické tlumočení	ano	ano	ano
	předání vzkazu	ano	ano	ano
	právní pomoc	do 1000 €	1500 €	2000 €
Odcizení	poradenství	ano	ano	ano
	ubytování	až 2x 70 €	až 2x 100 €	až 2x 100 €
Poručka	úhrada práce mechanika	-	až 2 hodiny	až 3 hodiny
	odtažení vozidla	-	do 50 km	do 100 km
	uskladnění nepojízdného vozidla	-	až 10 dnů (po 20 €)	až 20 dnů (po 20 €)
	předání vzkazu	-	ano	ano

Zdroj: ČP

<i>Rozsah základních asistenčních služeb</i>	<i>Povinným ručením SPOROPOV</i>	Limit plnění v tuzemsku		Limit plnění v cizině	
		ČR	do 3.5 t	nad 3.5 t	do 3.5 t
ZDARMA					
<p><i>Vozidlo je po nehodě či poruše nepojízdné:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výlohy za příjezd a odjezd asistenční služby - náklady na opravení vozidla na místě - vyproštění vozidla - vynaložené náklady na odtahení vozidla - tlumočení 	1 000 Kč	2 500 Kč	3 500 Kč	5 000 Kč	10 000 Kč

Rozsah základní asistence – Asistence PLUS	Limit plnění v tuzemsku		Limit plnění v cizině	
	do 3.5 t	nad 3.5 t	do 3.5 t	nad 3.5 t
<p><i>Vozidlo je po nehodě či poruše nepojízdné:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výlohy za příjezd a odjezd asistenční služby - náklady na opravení vozidla na místě - vyproštění vozidla - vynaložené náklady na odtahení vozidla - tlumočení 	5 000 Kč	5 000 Kč	20 000 Kč	30 000 Kč
Ubytování při nehodě či poruše nebo odcizení vozidla (max. 2 noci / 5 osob)	1 000 Kč / osoba / noc	1 000 Kč / osoba / noc	3 000 Kč / osoba / noc	3 000 Kč / osoba / noc

Rozsah základní asistence – Asistence PLUS	Limit plnění v tuzemsku		Limit plnění v cizině	
	do 3.5 t	nad 3.5 t	do 3.5 t	nad 3.5 t
Úhrada nákladů na dopravu do místa bydliště při nehodě či poruše nebo odcizení vozidla (max. 5 osob)	ano	ano	ano	ano
Uskladnění nepojízdného vozidla (max. 2 dny)	500 Kč	750 Kč	500 Kč	2 000 Kč
Otevření vozidla a výměna zámků při ztrátě klíčů	2 000 Kč	2 000 Kč	2 000 Kč	2 000 Kč
Přečerpání paliva při jeho záměně	2 000 Kč	3 500 Kč	2 000 Kč	3 500 Kč
Ekologická likvidace vraku	1 000 Kč	3 000 Kč	6 000 Kč	18 000 Kč

Zdoj: ČPP